

GAZETA GDAŃSKA

10
FEN.

Nr. 90

Wtorek, 18 kwietnia 1939

Rok XLVIII

Dramatyczna walka o zapewnienie światu pokoju

Omówienie dnia politycznego

Dzisiejsze czasy są trudne nie tylko dla dyplomatów, ale bodaj trudniejsze są dla dziennikarzy, zajmujących się zagadnieniami polityki zagranicznej.

Nie mówię już o kartografach, którzy raz po raz muszą „zmieniać” oblicze Europy wobec tak częstych faktów dokonanych.

Publicysta, zasiadając rano do biurka redakcyjnego i pisząc artykuł wstępny, nigdy nie jest pewny, czy wieczorem nie będzie musiał odwołać wszystkiego to, co napisał. Wypadki toczą się jak lawina, bo co godzina, to nowina.

Ale cicho, grunt to się nie przejmować. Rozpatrzmy więc spokojnie bieg zdarzeń politycznego dnia.

Na czoło wydarzeń wysuwa się sprawa telegramu Roosevelta do Hitlera i Mussoliniego.

Nóżki na stół

Inicjatywa pokojowa Prezydenta Stanów Zjednoczonych jest pierwszorzędnym pociegnięciem politycznym, bowiem Roosevelt postawił sprawę jasno; w języku codziennym mówi się: — nóżki na stół, albo — kawę na ławę.

Proszę, zagrajmy w otwarte karty: wojna czy pokój?

Pytanie to jest bardzo ważne. Dlaczego? Trzeba pamiętać o tym, że wzięcie na siebie odpowiedzialności za wybuch wojny ściąga na napastnika nienawiść całego świata.

Wiemy, jak przed tą odpowiedzialnością kurczowo broniły się Niemcy przez tyle lat od czasu zawarcia Traktatu Wersalskiego.

Przyszłe zwycięstwo uwarunkowane jest w wielkiej mierze od nastroju psychicznego narodów świata.

I stąd jesteśmy świadkami gwałtownego ataku prasy niemieckiej na Roosevelta i to tak dalece, że cała jej nienawiść zmobilizowała się w kierunku Stanów Zjednoczonych.

Nawet w stosunku do Anglii ton prasy niemieckiej stał się nieco łagodniejszy.

Ameryka ma głos

Analizując chwilę polityczną i porównując ją z momentem z roku 1914, to jest z chwilą wybuchu wojny światowej, zauważyć się daje ciekawe zjawisko. Gdy przed wojną światową kierunek dyplomacji nawała Francja, to dziś pierwsze skrzypce ujęła w swe ręce Anglia, a teraz zdaje się batutę koncertu państw demokratycznych obejmuje Ameryka.

Co to oznacza? Oznacza to, że Niemcy dziś są w znacznie gorszej pozycji, aniżeli byli w roku 1914.

Dyplomacja niemiecka, zgodnie ze swą taktyką zastraszania przeciwnika i zaskakiwania głosi, że Niemców jest dziś 85 milio-

nów, że mogą wystawić armię w siłę przeszło 6 mil. ludzi, zapomina jednak o tym, że ludność strony przeciwnej w tym samym czasie przecież się nie zmniejszyła, i o ile Anglia na początku wojny światowej mogła swej sojusznicy Francji przysłać na pomoc zaledwie 6 dywizyj, to dziś jest już w stanie wysłać... 26 dywizyj, mimo, że nie zaprowadziła jeszcze obowiązku powszechnej służby wojskowej.

I chciałabym i boję się

Pozostawmy jednak te rozważania na uboczu. Najważniejszą kwestią dnia jest pytanie, jak odpowiedzą państwa autorytatywne na propozycję Roosevelta?

Już dziś prawie jest pewne, że Niemcy odpowiedzą odmownie.

Włosi są bardziej skłonni do ugody, ale wobec tego, że Goering nie na próżno siedział kilka dni w Rzymie, — są w położeniu, które się wyraża po prostu: „I chciałabym i boję się”.

Reasumując, można powiedzieć, że inicjatywa Roosevelta ma wagę historyczną. Nawet odmowna odpowiedź państw osi na propozycję Prezydenta Stanów Zjednoczonych nie oznacza, że będziemy zaraz mieli wojnę.

Nie nie szkodzi. Ameryka z Anglią mają czas, a czas, jak mówią Anglicy — pieniądź. A pieniądź jest największym dyktatorem tak w życiu jednostki jak i w życiu całych narodów.

(—ski).

Hitler odpowie Rooseveltowi 28 bm.

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne komunikuje: „Amerykański prezydent Roosevelt skierował do kanclerza Hitlera w telegramie prośbę, by kanclerz zajął stanowisko co do pewnych zagadnień. Kanclerz uważa sprawę tę za tak ważną, że postanowił ogłosić odpowiedź amerykańskiemu prezydentowi w imie-

niu narodu niemieckiego przed parlamentem Rzeszy. Kanclerz zwołał przeto Reichstag na dzień 28 kwietnia, celem przyjęcia tej deklaracji do wiadomości.”

Świat z napięciem oczekiwania będzie oficjalnej odpowiedzi Hitlera na propozycję Roosevelta zwołania światowej konferencji pokojowej.

Zbrodnia czy szaleństwo

Strzały w Dąbrowie Chełmińskiej

Siedem osób poranionych — Sprawca z miejsca aresztowany

Dnia 16 bm. w Dąbrowie pow. Chełmno odbywało się zebranie gromadzkie w sprawie subskrypcji pożyczki obrony przeciwlotniczej. Na zebraniu tym był obecny niejaki Foerster Paweł, obywatel polski narodowości niemieckiej, lat 48, rolnik, współwłaściciel gospodarstwa rolnego 280 morgów. Foerster zebranie to demonstracyjnie opuścił, udając się do domu.

Po drodze spotkał Kazimierza Wachekę lat 20, Polaka, robotnika rolnego, zam. w majątku Foerstera. Wachek kilka dni temu doniósł policji o fakcie rozszerzania przez Foerstera fałszywych pogłoszek, mogących wzbudzić niepokój publiczny.

Przy spotkaniu Foerster postrzelił Wachekę w plecy z rewolweru, a czyn swój tłumaczył rzekomą zaczepką ze strony Wachekę. Stan Wachekę jest ciężki.

Sam fakt postrzelenia Wachekę, chłopca

20-letniego słabej budowy, w plecy przez Foerstera, mężczyznę rosnącego i silnego, uzbrojonego przy tym w grubą okutą łaskę przeczy oczywiście pojęciu obrony koniecznej, a powód postrzelenia, podany przez sprawcę, nie wytrzymuje krytyki.

Pół godziny później przybył do obejścia Foerstera brat postrzelonego Jan w towarzystwie ojca w zamiarze zażądania furmanki celem przewiezienia rannego do szpitala. Jan Wachek usiłował przez kuchnię dostać się do mieszkania, jednakowoż służąca zamknęła drzwi i nie wpuściła go do środka. Wówczas Wachek rozgoryczony wybił szybę i skierował się do frontu mieszkania. Foerster wyszedł na ganek i zauważywszy Wachekę, strzelił do niego z dubeltówki bez żadnego powodu, raniąc Jana Wachekę poważnie w bok i w rękę. Strzał oddany został z odległości 10 metrów.

W międzyczasie przed obejściem gospodarstwa Foerstera zgromadziło się kilkanaście osób ze wsi, w tym kobiety i dzieci, które oburzone postrzeleniem Kazim. Wachekę oraz powtórnym postrzeleniem Jana i nieobliczalnym zachowaniem się Foerstera zaczęły wznosić wrogie okrzyki przeciw Foersterowi. Rzucono kilka kamieni w stronę domu Foerstera, nie czyniąc nikomu żadnej szkody. Foerster z odległości 36 metrów wystrzelił z dubeltówki do zebranych przy czym ranił pięć osób, w tym dwoje ciężko.

Postawa i zachowanie się zebranych nie była — jak dochodzenie wykazało — groźne i w żadnym wypadku nie usprawiedliwiała czynu Foerstera. Po tym wypadku zjawił się u Foerstera sołtys Maćkiewicz i ponownie zażądał furmanki celem przewiezienia rannego. Foerster i tym razem kategorycznie odmówił.

Przybyła na miejsce policja przeprowadziła u Foerstera rewizję przy czym zakwestionowano jeden karabin wojskowy typu niemieckiego i rewolwer na które Foerster nie posiadał zezwolenia.

Foerster został aresztowany. Na miejsce wypadku prokurator Sądu Okręgowego w Toruniu delegował wiceprokuratora Gronieckiego, pod którego kierownictwem prowadzone są dalsze dochodzenia.

Przybył również podinspektor Wertz z komendy wojewódzkiej policji w Toruniu.

Natychmiastowe i energiczne wkroczenie władz oraz aresztowanie Foerstera ludność miejscowa przyjęła z uznaniem, mając nadzieję, że prawo w odpowiedni sposób ukarze osobnika, który jedząc chleb polski, nie umie zachować się należycie na ziemi polskiej.

Szpiedzy w roli turystów i agentów handlowych na Pomorzu

Spółeczeństwo oddaje podejrzanych w ręce policji

W ostatnim czasie pojawiła się na Pomorzu większa ilość nieznanym przedtem osób, które, jako rzekomi przedstawiciele handlowi lub turyści, zdradzają zbyt wiele zainteresowania stanem obrony kraju.

Tak np. w dniu 14 bm. do jednego z obywateli małego miasta w okolicach Bydgoszczy zwrócił się pewien przyzwoicie ubrany osobnik i bardzo dobrą polszczyzną zapytał, czy w miejscowości tej względnie w okolicy znajduje się wojsko.

Zapytany wskazał go organom

policji, które ciekawego przytrzymały. W następstwie ustalono, że ujęty jest od dawna poszukiwanym niebezpiecznym szpiegiem na rzecz obcego państwa.

Patriotyzm i szybka orientacja dobrego obywatela — pomorzańszczyzny, który przyczynił się do przerwania działalności wielkiego szkodnika, zasługuje na pełne uznanie.

Szczegóły tej sprawy oraz dochodzenia ze względów zrozumiałych muszą pozostać w tajemnicy.

Rozmowa Beck—Gafencu w Krakowie

Minister spraw zagranicznych Rumunii Gafencu udając się do różnych stolic zachodniej Europy przejeżdżał przez terytorium Polski. Wobec tego minister Beck udał się na jego spotkanie do Krakowa, co dało sposobność do godzinnej przyjacielskiej rozmowy.

Organizacja ochotników cudzoziemskich dla obrony Francji

PARYŻ. Dziennik „Figaro” donosi, że utworzona została organizacja ochotników cudzoziemskich dla obrony Francji. Akcja ta podjęta została z inicjatywy kilku członków parlamentu francuskiego.

Król Zogu wyjeżdża do Ameryki

Król albański i jego rodzina oraz część b. dworu albańskiego przygotowują się do opuszczenia Larissy. Jak słychać, król Zogu uda się najpierw do Londynu, po czym prawdopodobnie wyjedzie on do Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Krwawa walka między cyganami

Na przedmieściach miasta Ploesti (Rumunia) rozegrała się krwawa walka między dwoma wędrownymi obozami cygańskimi, w której wzięło udział około 80 uzbrojonych w noże cyganów. Z chwilą wkroczenia policji, na pobojowisku znajdowało się już dwóch zabitych i pięciu ciężko rannych.

Goering opuścił Rzym

RZYM. Marszałek Goering opuścił wczoraj po południu w towarzystwie małżonki Rzym, żegnany na dworcu przez włoskiego ministra spraw zagranicznych Ciano.

Już 13 okrętów wojennych Francji w Gibraltarze

GIBALTAR. Wczoraj po południu przybyły do Gibraltaru 3 francuskie koralectwa i trzy torpedowce. Ogółem w ciągu ostatnich 24 godzin przybyło do Gibraltaru 13 francuskich okrętów wojennych.

To nie wystarcza

Pod naciskiem opinii publicznej

Producent „Persilu” z Bydgoszczy potępia produc. „Persilu” z Düsseldorfu

Nasze rewelacje o paszkwilowym artykule prasowym firmy „ATA” w Düsseldorfie, produkującej głośno reklamowane wyroby „ATA”, „Persil”, „Henko” i „Sil”, wywołały gorącą falę oburzenia w całej Polsce. Nasze wiadomości przedrukowane zostały przez całą prawie prasę w Polsce. Jest w tym nawet piękny moment symboliczny, że to właśnie z Pomorza padł pierwszy sygnał alarmowy.

POWSZECHNY BOJKOT

Skutki tego alarmu są naprawdę imponujące: liczne stowarzyszenia i organizacje społeczne z Polskim Związkiem Zachodnim na czele podjęły bojkot wyrobów „ATA”, „Persil”, „Sil” i „Henko”. Miło nam również podkreślić, że Związek Wydawców postanowił nie przyjmować ogłoszeń wspomnianych wyrobów. W całej już Polsce zniknęły one ze słupów reklamowych i wozów tramwajowych. Nie sądzimy również, aby utrzymały się na ekranach filmowych.

Nie ulega wątpliwości, że skutki takiego solidarnego potępienia ze strony opinii publicznej są straszne dla przedsiębiorstwa handlowego.

MIEDZY PRODUCENTAMI „PERSILU”

Dlatego zapewne otrzymaliśmy ze sp. akc. „Persil” w Bydgoszczy list poniższej treści:

„Gazeta Pomorska” w numerach 81, 82, 83 i 84, omawiając wydaną przez niemiecką firmę Henkel & Cie w Düsseldorfie (Niemcy) jednodniówkę, przytoczyła wyjątki ze znajdującego się w niej paszkwila, uwłaszczającego godności Narodu Polskiego i niedwuznacznie powiazała naszą firmę z firmą Henkel & Cie w Düsseldorfie.

Wobec powyższego uprzejmie wyjaśniamy, że firma nasza nie pozostaje w żadnym stosunku do firmy Henkel & Cie. Przedsiębiorstwo nasze jest zupełnie samodzielne i opiera się tylko na kapitałach szwajcarskich i holenderskich, na dowód czego przedkładamy dokumenty zagraniczne i władz polskich. Zarząd firmy jest polski, a w Radzie Nadzorczej na ogólną ilość sześciu członków czterech zasiada Polaków i dwóch Szwajcarów. Uprawnienie do produkcji naszych artykułów „Persil”, „Henko”, „ATA” i „Sil” posiadamy ze Szwajcarii. Wymienione wyroby są produkowane w naszym zakładzie z polskich surowców i przez polskich pracowników. Żaden więc stosunek nie łączy nas z Niemcami, a tym bardziej z firmą Henkel & Cie w Düsseldorfie.

Artykułem, łączącym Naród Polski, poculiśmy się na równi z całym społeczeństwem polskim w najwyższym stopniu dotknięci i oburzeni. Daliśmy temu też wyraz przez zwolnienie kilku pracowników, oczyszczając tym samym nasze przedsiębiorstwo z ludzi, mogących w opinii publicznej uchodzić jako niepowierni.

Niezależnie od powyższego zwróciliśmy się do Pana Wojewody z prośbą o wyznaczenie delegata do władz naszej spółki celem zapoznania się z całokształtem działalności naszego przedsiębiorstwa. Wyraziliśmy jednocześnie także gotowość rozszerzenia każdej chwili na życzenie Pana Wojewody Za-

U chorych kobiet szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** powoduje niezawodne i lekkie wypróżnienie, przy czym niejednokrotnie wywiera dobroczynny wpływ na schorzone organy. Zapytajcie Waszego lekarza. (11679)

Maski gazowe wolne od opłat celnych

W związku z zaopatrywaniem ludności cywilnej w maski przeciwgazowe, na wniosek rumuńskiego ministerstwa lotnictwa i marynarki wydano zarządzenia, zwalniające sprowadzane z zagranicy do Rumunii maski od wszelkiego rodzaju opłat celnych.

Wspaniałą dekorację na urodziny Hitlera przygotowuje Berlin

Stolica Rzeszy przygotowuje się gorąco do uroczystego obchodu 50-lecia urodzin kanclerza Hitlera, które przypadają na czwartek, 20 kwietnia.

Główna, reprezentacyjna ulica Berlina, „Unter den Linden”, zeszpecona wskutek wycięcia wiekowych lip i przez berlińczy-

Armia która zmusza do respektu

W licznych artykułach o Polsce, jakie prasa holenderska ostatnio ogłosiła, naczelnym miejscem zajmuje wojsko polskie, o którym wyraża się z wielkim uznaniem. Prasa holenderska podkreśla dzieło, dokonane przez Polskę w ostatnich 20 latach, stwarzając armię, która zmusza do respektu.

rządu naszej spółki, który dotąd jest jednoosobowy.

Czynimy to wszystko z myślą, aby wykazać, że rzeczywiście jesteśmy przedsiębiorstwem zupełnie samodzielnym, zatrudniającym polskich pracowników i kierującym się tylko ogólnym dobrem i interesem Państwa Polskiego. Poddajemy się chętnie i z wdzięcznością wszelkiej kontroli, aby znieść każdy cień jakiegokolwiek naszej współwiny za wspomniany polakożerczy artykuł firmy Henkel & Cie w Düsseldorfie, z którą nic nas nie łączy.

Podając powyższe do taskawej wiadomości, uważamy, że WPanowie po zbadaniu przedstawionych im dowodów zechcą zamieścić w „Gazecie Pomorskiej” odpowiednie wyjaśnienie istotnego stanu rzeczy odnośnie naszej firmy.

Bardzo to ładnie, że producent „Persilu” w Bydgoszczy nazywa producenta „Persilu” w Düsseldorfie po imieniu, tj. paszkwilantem, ale to nie wystarcza.

Nie można bowiem mówić, że nic ich nie łączy, skoro sprzedają identyczne wyroby, nawet prowadzą identyczną akcję propagandową. Nawiasem mówiąc owi Szwajcarzy, o których wspomina „Persil” bydgoski napewno nie są Francuzami, ani Włochami.

Kto jest właścicielem bydgoskiego „Persilu”?

Ktoś, kto prezentuje się anonimowo przez banki szwajcarski i holenderski. Świadczy to najwyżej, że ów ktoś jest klientem owych

Połączenia lotnicze Londyn - Warszawa otwarte

Tylko sześć i pół godzin lotu dzieli obie stolicy

BERLIN. Wczoraj o godz. 15,55 wylądował na lotnisku berlińskim w Tempelhofie pierwszy samolot „British Airways” (brytyjskich linii lotniczych) 2-silnikowy 9-osobowy Lockheed, inaugurując stałe połączenie lotnicze między Londynem a Warszawą.

Samolotem tym przybędą do Warszawy szef lotnictwa cywilnego Wielkiej Brytanii sekretarz stanu w angielskim ministerstwie lotnictwa Sir Francis Sheldermine, naczelny dyrektor British Airways Mc Crindle,

Delegaci rumuńscy na urodziny Hitlera

BUKARESZT. Celem wzięcia udziału w obchodzie 50 rocznicy urodzin kanclerza Hitlera wyjeżdżają do Berlina następujące o-

Strzały do Włochów w Tunisie podczas przedstawienia teatralnego

Włoskie agencje donoszą, że w Tunisie w czasie przedstawienia zorganizowanego przez grupę aktorów włoskich, padło w teatrze 5 strzałów rewolwerowych. Strzały oddane zostały przez niezatrzymanych dotychczas osobników, którzy krótko przed rozpoczęciem przedstawienia przybyli w samochodzie, którym natychmiast po przeprowadzeniu zamachu rewolwerowego — uciekli. Strzałami tymi zranionych zostało dwoje Włochów, 36-letnia kobieta i 58-letni mężczyzna.

Incydent ten wywołał wielkie oburzenie w kołach włoskich w Tunisie.

ków zartobliwie przezwaną „Unter den Laternen” (Aleja pod latarniami), ozdobiona będzie olbrzymimi słupami, na szczycie których płonąć będą znicze.

Przed politechniką buduje się olbrzymie trybuny dla dyplomacji, prasy i delegacji zagranicznych, wśród których znajdą się wyjątkowo liczne delegacje: **bułgarska, węgierska, włoska, hiszpańska** itd.

W środku znajduje się trybuna kanclerza, który z tego miejsca odbierać będzie defiladę wojsk. Wzdłuż całej trasy defilady yod bramy brandenburskiej do t. zw. „wielkiej gwiazdy”, placu, na którym ustawiono kolumnę zwycięstwa, domy udekorowane będą olbrzymimi, od najwyższych pięter ku dołowi sięgającymi, **czerwonymi flagami z czarnym znakiem swastyki na białym polu pośrodku.**

banków, ale nic więcej. Wiadomo nam również, że firma „Persil” w Bydgoszczy korzysta z kontygentu importowego. Bardzo wątpimy, czy sprowadza sobie te towary z Holandii lub Szwajcarii. A może z ojczyzny Fritza Henkla?

TO NIE WYSTARCZA

Kapitał szwajcarski czy holenderski jest zawsze bardzo mile widziany w Polsce, ale kapitał Fritza Henkla — nie! Dlatego owi Szwajcarzy i Holendrzy, o których wspomina list „Persilu”, powinni byli nieco mocniej dowieść swego istnienia i zadeklarować swoją obecność. Dotychczas tolerowała dyrekcja tej firmy obecność urzędników w swej fabryce, których sama uważa za „niepewnych”, nie wystarcza też usuwać ich dopiero pod naciskiem opinii publicznej.

Jesteśmy zapewne najzupełniej zgodni z opinią publiczną, gdy piszemy, że nazwy „Persil”, „Ata”, „Henko” i „Sil” muszą w Polsce zniknąć, dyrekcja zaś winna znaleźć się w rękach, które nie będą uważać za właściwe, by hodować ludzi „niepewnych”.

Dopóki to nie nastąpi, nie ma co mówić o jakiegokolwiek tolerancji ze strony opinii publicznej — zawsze upiór twórcy „Persilu” z Düsseldorfu straszyć będzie w wytwórni „Persilu” w Bydgoszczy.

attache wojskowy i lotniczy przy ambasadzie R. P. w Londynie plk. Kwieciński, radca ambasady Baliński, radca handlowy Merdinger. Przybywa również samolotem tym do Warszawy plk. Smallwood, celem wygłoszenia w różnych miastach Polski odczytów na temat różnych zagadnień życia społecznego, gospodarczego i politycznego Anglii.

Przełot z Londynu do Warszawy trwa 5 godzin.

sobistości rumuńskie, zaproszone przez rząd Rzeszy: b. premier, członek rady koronnej — Vaida Voever, komendant główny „Straży Kraju” — Sidorowici, sekretarz generalny Frontu Odrodzenia Narodowego — Valcovici, prezydent miasta Bukaresztu gen. Dombrowski i prof. Jerzy Bratianu.

Dzień urodzin Hitlera świętem narodowym w Niemczech

BERLIN. Dekretem ministra spraw wewnętrznych dzień 20 kwietnia b. r., kiedy kanclerz Hitler kończy lat 50, ogłoszony został w tym roku świętem narodowym w Niemczech. Dekret ten obowiązuje również w Czechach i na Morawach.

Obowiązek sprzedaży obcych dewiz za guldenv

Złote marki wyjęte spod nowego rozporządzenia gdańskiego

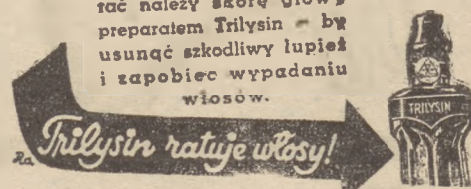
Senat gdański wydał rozporządzenie, które dla mieszkańców Wolnego Miasta Gdańska ustala obowiązek niezwłocznej sprzedaży za guldenvy gdańskie Bankowi Gdańskiemu lub jednemu z gdańskich banków dewizowych wszystkich obcych dewiz, jakie w dniu 17-go kwietnia br. znajdowały się w ich posiadaniu. Obowiązek sprzedaży dotyczy banknotów, monet złotych, rachunków i papierów wartościowych w obcej walucie, tak samo i złota. Posiadane 17-go kwietnia rachunki dewizowe przeliczone zostaną na guldenvy.

Nowe rozporządzenie nie obejmuje złotych ani marek niemieckich (dotyczy jednak złotych monet w tych walutach). Spod działania rozporządzenia możliwe są wyjątki, o których decyduje Bank Gdański, w szczególności dopuszczalność wyjątków dotyczy spraw związanych z rozwojem handlu zagranicznego i obrotu portowego.

Działalność sprzeczna z nowymi przepisami podlega karze więzienia i grzywny pieniężnej do 100 tys. g., poza tym grozi konfiskata tych wartości, które są przedmiotem nielegalnej transakcji czy działania.

WARUNKIEM urody męskiej

są starannie pielęgnowane włosy. Dlatego codziennie rano lub wieczorem naciąć należy skórę głowy preparatem Trilysin — by usunąć szkodliwy łupież i zapobiec wypadaniu włosów.

Trilysin ratuje włosy!

Kronika polityczna

P. wojewoda pomorski Władysław Raczkiewicz w ubiegłą sobotę, 15 bm. wyjechał do Warszawy g. sprawach służbowych, a poza tym przewodniczył tam na posiedzeniu Światowego Związku Polaków z Zagranicy. W niedzielę w godzinach wieczorowych p. wojewoda powrócił z Warszawy do Torunia.

Nie szerzyć paniki — woła muzyk angielski

Znany dyrygent sir Thomas Beecham wypowiedział się przeciwko nastrojom paniki, szerzonym w pewnych kołach angielskich, które pozostają pod wpływem sfer zagranicznych. Sir Thomas Beecham wyraził ubolewanie, że z powodu nastroju zaniepokojenia życie artystyczne Anglii jest narażone na szwank. Beecham domaga się interwencji rządu przeciwko rozsiewającym pogłoski paniczne.

Angielskie fabryki samolotów w Kanadzie

MONTREAL. Zakłady lotnicze w Kanadzie „Canadian Associated Aircraft Ltd”, nabyły obszerne tereny i w najbliższym czasie przystępują do budowy dwu nowych fabryk samolotów. Jedna stanie pod Montrealem, druga w Malton Ont. Będą one wykonywały zamówienia rządu angielskiego.

Wyrok śmierci na generała w Hiszpanii

BARCELONA. Gen. Aranguren Rohdan, który swego czasu krwawo stłumił powstanie narodowe w Barcelonie, został skazany na śmierć wyrokiem sądu wojennego. Gen. Aranguren wydał w pierwszych dniach rewolucji wyrok śmierci na gen. Godeda, przewódce powstańców w Barcelonie oraz na kilku wyższych oficerów garnizonu barcelońskiego, którzy opowiedzieli się za gen. Franco.

Dłuższy czas pracy w przemyśle wojennym Rumunii

W rumuńskim przemyśle wojennym zwiększony został czas pracy o dwie godziny dziennie przy jednoczesnej podwyżce zarobków o 25 procent.

Obowiązek jednorazowego zbycia posiadanych w dniu 17 bm. dewiz, nie może dodatkowo wpłynąć na gdańskie życie gospodarcze. W związku z nowym rozporządzeniem nasuwają się przede wszystkim dwie sprawy, ważne szczególnie dla polskich sfer gospodarczych. Rozporządzenie to stwi więc w sprzeczności z polsko-gdańskim protokołem dewizowym z 1935 r., kiedy to Gdańsk zobowiązał się, że nie wprowadzi dalszych ograniczeń dewizowych. Jeśli zaś chodzi o praktykę gospodarczą, to nie można powiedzieć, by ostatnie posunięcie powiększało atrakcyjność portu gdańskiego, rzeczywistość jest bowiem wręcz odwrotna.

Wreszcie, niepodobno jeszcze nie wskazać na specjalny, w zasadzie pożyteczny paragraf dotyczący wyjątków w interesie handlu zagranicznego i portu, jako na istniejącą praktyczną możliwość uproszczenia firm polskich, których dynamika i rola w porcie gdańskim była i jest jeszcze ciągle przedmiotem niezrozumiałej ofensywy.

PRZEGLĄD PRASY

Dwa prądy w polityce niemieckiej

(s) „Dziennik Poznański“ zastanawia się nad tym jakie czynniki wpływają dziś na politykę Trzeciej Rzeszy, i tak wywodzi:

„Otóż nie ulega wątpliwości, że w polityce niemieckiej ścierają się z sobą dwa zasadnicze prądy. Pierwszy, związany z doświadczeniem starszej generacji Reichu wehry i z tradycjami starej szkoły niemieckiej dyplomacji, wyraża raczej ostrożność, liczy się z siłą przeciwników i — co nas specjalnie interesuje — niewątpliwie docenia siłę obronną Polski oraz jej wolę zwycięstwa. Drugi, wypływa z dynamizmu partii narodowo-socjalistycznej, jest młodzieńczo tromtadracki, przebojowy, skory do ryzyka, a rozchwalają go olbrzymie sukcesy Trzeciej Rzeszy z ostatniego roku, uzyskane bez jednego wystrzału. Nie dziwiłoby się bardzo, gdyby temu prądowi nieopatrznie wydawało się, że podmyje brzegi polskich interesów tak samo bezkarnie, jak bezkarnie uchodził mu dotychczasowe zdobywcze”.

Żywność i surowce a pogotowie wojenne Niemiec

„Kurier Warszawski“ na podstawie głosów fachowców niemieckich ocenia stan wojennego pogotowia:

„Niemców najwidoczniej niepokoi ciągle sprawa zaopatrzenia w żywność i w surowce, przede wszystkim na wypadek wojny.

Wspomnienia klęski głodowej podczas wojny światowej odzywają dziś z całą grozą i znajdują wyraz nawet w tak poczytnym piśmie jak sławna „DAZ“ („Deutsche Allgemeine Zeitung“). G. v. Minden w jednym z artykułów zwrócił uwagę na fakt dobrze od dawna znany, iż gospodarka produkująca namiastki wymaga niezmiennej wielkiej ilości sił roboczych. To jest bardzo kosztowne. To odciąga także bardzo wiele sił od służby na froncie. Widać się wylicza, że trzeba zatrudnić siedemnastu robotników w Hinterlandzie (w kraju) na jednego żołnierza na froncie.

Przedmiotem ciągłych trosk i rozważań jest sprawa zaopatrzenia w surowce.

W czasopiśmie „Der Deutsche Volkswirt“ ukazał się 10 marca artykuł p. K. Hesse, który zażywa dziś opinii wybitnego znawcy na polu t. zw. „Wehrwissenschaft“ (gospodarki wojennej). Zestawia on w tym artykule zapotrzebowanie na wypadek wojny agresywnej i wojny defensywnej i przeciwstawia mu produkcję w Niemczech, Francji i Anglii oraz w Stanach Zjednoczonych. Te zestawienia są nieprawdopodobnie uderzające. Widać np. wynika z nich, że na zasadzie produkcji z roku 1936 Niemcy miałyby środków napędowych 4.000 ton. Francja i Anglia 4.900, St. Zjedn. 149.000. P. K. Hesse nie wyciąga z tych zestawień wyraźnych wniosków, ale każdemu czytającemu narzucają się one oczywicie.

Dopiero w związku z takimi zestawieniami rozumie się pewne posunięcia gospodarczo-polityczne Niemiec, więc przede wszystkim próbę zapewnienia sobie rumuńskiej nafty już w czasie pokoju.

Daje się też zauważyć bardzo dotkliwy brak t. zw. kolorowych metali.

Nie można się dziwić, że wobec tych faktów odzywają się coraz częściej głosy przestrogi i wysnuwa się wnioski z tej sytuacji na wypadek wojny”.

Nieliczni są już dziś w naszym społeczeństwie ludzie typu rodzimych malcontentów i zawodowych krytyków wszelkiego co swoje, co polskie. Z wewnętrznej słabości i z braku wiary w swój naród wypływa taki krytyczny stosunek do wszelkich przejawów życia polskiego i, odwrotnie — nadmierny szacunek do zagranicy, wyrażający się w przesadnie korzystnej ocenie sił obcych.

Dziś pod wpływem zdrowych odruchów opinii społecznej rzesza naszych krajowych krytyków przycichła i zmalała. Tym niemniej jednak, ulegając sile przyzwyczajenia, ludzie tego typu działają. Rozwój Trzeciej Rzeszy w ciągu ostatnich miesięcy daje im szereg łatwych argumentów do ręki.

W tych warunkach warto porównać wzajemny stosunek sił Polski i innych. Jeśli zestawiać tylko czynniki materialne, to rzeczywiście porównanie w wielu dziedzinach nie wypada na korzyść Polski. Inaczej jednak przedstawia się sprawa, jeśli spojrzeć na to zagadnienie w sposób bardziej głęboki, tedy okaże się, że na pozornie gładkim gmachu potęgi niemieckiej istnieją bardzo poważne szczeliny.

Weźmy pod uwagę choćby zagadnienie ludnościowe. Mimo bardzo dużych wysiłków, i to często wysiłków, których ocena moralna budzi poważne wątpliwości, Trzecia Rzesza

Piękne i zdrowe zęby to wynik stosowania pasty Chlorodont

Analiza stosunków polsko-niemieckich

przez czołowego publicystę niemieckiego

Na łamach „Frankfurter Ztg.“ ukazała się dziś rozprawa czołowego publicysty niemieckiego Kirchera, zatytułowana „Siła przeciw Siłom — „Tragedia status quo“. Autor opierając się na twierdzeniu, że „przesunięcie ciężaru gatunkowego“, spowodowanego wzrostem potęgi Rzeszy i Włoch nie dotarło jeszcze do swego końca, uzasadnia konieczność przeprowadzenia zasady rewizjonizmu i w przeciwstawieniu do tezy utrzymania status quo. Autor zastrzega się, że nie może być zamiarem mężów stanu państw autorytatywnych pomijać przy podejmowaniu tej nowej reglamentacji mocarstw, jak Anglia, Francja lub Polska. Dlatego też usiłowały Rzesza i Włochy przeprowadzić swą politykę rewizjonistyczną na drodze pokojowych układów, nie osiągnąwszy jednak zrozumienia wkroczyły państwa

te na drogę „samopomocy“.

Od tych rozważań dochodzi autor do sedna interesujących Rzeszę problemów, a mianowicie zagadnienia polskiego, a następnie Morza Śródziemnego.

Analizując zagadnienie polskie wytyka zarówno Anglii, jak i Francji, że jeszcze przed paru laty mówiono tam, że „Wersalskie rozwiązanie dla Polski jest fałszywe i niebezpieczne, a zatem nie dające się utrzymać“, dalej, że Polska „prowadziła tak fałszywą politykę, że Francja palcem nie ruszy, jeżeli się jej coś stanie. Jeżeli ciągnie autor istniał problem rzeczowy, przy którym się nie nie zmieniło, to musi on istnieć również dzisiaj — lub też zmieniła się polityka w stosunku do tego problemu.

Polityka „Anglików i Francuzów wobec problemu dotyczącego Rzeszy jest dalece nie

tak ważna, jak rzeczowy problem i jego rozwiązanie — pisze Kircher. Dla nas nie zmieniło się nic przez układ angielsko-polski. Mamy nasz układ z Polską i mamy też nasze życzenia i skargi. Mamy nadzieję, że Polakom przydadzą się w równie małej mierze ich zarządzenia mobilizacyjne, jak i próby dyplomatyczne obciążenia sedna rzeczy i nie zburzą oni lekkomyślnie fundamentu układowego.

Mamy nadzieję, iż i nowa przyjaźń z Anglią, która nie daje im ani cienia większego „bezpieczeństwa“ nie skusi Polaków mniej rzeczowo traktować i mniej poważnie ujmować istniejący rzeczowy problem obciążający niemiecko-polskie sąsiedztwo. Anglia ponosiłaby odpowiedzialność, gdyby Polska przepuściła swą godzinę“.

Gwałtowna reakcja Niemiec na propozycje pokojowe Roosevelta

„Berliner Morgenpost“ w inspirowanym artykule zwraca się do prezydenta Roosevelta z następującymi pytaniami:

1) czy chce pan przez swoje podjudzające przemówienia i wyraźne mieszanie się w sprawy wewnętrzne Europy rozpętać wojnę przeciw Niemcom i Włochom?

2) czy chce pan podjudzić Naród Amerykański do zburzenia najmocniejszych filarów europejskiego porządku — Niemiec i Włoch?

3) czy chce pan przez swą agitację podjudzić państwa europejskie do wojny w tym celu, by zarobić na dostawach broni i gazów trujących i w ten sposób zatrzeć skutki swej błędnej polityki?

4) jeżeli pan tego nie chce, to czemu pan w najbezwstydniejszy sposób od r. 1933 szczuje przeciwko narodowi niemieckiemu?

5) czemu pan przez popieranie bojkotu żydowskiego pogrzebał handel amerykańsko-niemiecki.

W dalszym ciągu dziennik zapytuje dla czego Roosevelt odmówił zezwolenia na dostawę helu do Niemiec i na urządzenie lądowisk dla niemieckich samolotów. Jeżeli pan oczekuje, pisze autor, że pański apel zostanie potraktowany poważnie, a nie jako szwindel propagandowy, musi pan złożyć dowód swej dobrej woli. Dopiero wówczas będziemy z panem dalej rozmawiać.

O czym się mówi:

Wszyscy technicy i oficerowie wojscy na służbie rządu saudzkiego w łącznej liczbie 12, dostali wypowiedzenie i byli zmuszeni natychmiast opuścić kraj.

Rząd saudzki wysyła obecnie do Egiptu zamiast do Włoch wszystkich swoich lotników wojskowych na wyszkolenie.

Ofiarą wojny domowej w Hiszpanii padli, jak się okazuje, następujący wyżsi dostojnicy Kościoła w liczbie 12: biskupi Teruelu, Barcelony, Almerii, Cuenca, Guadix, Jaen, Leridy, Segorbe i Sagrenzy, administrator apostołski Barbastru, biskup Tarragony i biskup Ciudad Real. Wszyscy zostali zamordowani. Arcybiskup Valladolid zmarł wkrótce po swej ucieczce z więzienia komunistycznego, w którym przebywał przez 55 dni. Sędziwy, 94 lat liczący, biskup Minoriki zmarł jako więzień czerwonych. Przebywał on w niewoli od samego początku wojny domowej aż do jej końca.

Z wielkiej rewii wojsk we włoskiej Libii na cześć Goeringa

Jak donosiliśmy, we włoskiej Libii w Afryce północnej pod Trypolisem odbyła się w obecności włoskiego marszałka Balbo wielka rewia na cześć Goeringa. Na obrazku fragment defilady krajowców

Zadatek na wielką przyszłość

nie zdołała podnieść przyrostu naturalnego. Ogromnym wysiłkiem zdołano go podnieść tylko w stopniu bardzo nieznaczny. Dzisiejszy jednak przyrost naturalny jest jeszcze daleki od poziomu przedwojennego. Pod tym względem Polska ma ogromną przewagę nad swym zachodnim sąsiadem. Polska po prostu ma większą dynamikę ludnościową od Niemiec.

Drugim czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę, jest problem moralny, wyrażający się w stosunku do zagadnień materialnych. Niemcy w okresie przedwojennym, a zwłaszcza w okresie Republiki Weimarskiej, przeszły okres daleko posuniętego zmaterializowania, z którym w parze szło ogromne rozprężenie moralne. Ruch narodowo-socjalistyczny czyni wprawdzie wielkie wysiłki, by usunąć szkodliwe skutki tego okresu, ale wysiłki te dały tylko częściowe rezultaty. To też duch ofiarności, zdolność do poświęceń są w Niemczech słabsze niż w Polsce. Wszyscy obserwatorzy życia niemieckiego jednogłośnie stwierdzają, że w okresie poważniejszych alarmów wojennych społeczeństwo polskie wykazywało o wiele więcej zdecydowania i spokoju od społeczeństwa niemieckiego.

Kryzys moralny w Niemczech pogłębia kryzys religijny. Protestantyzm niemiecki jest w rozkładzie. Katolicyzm niemiecki ulega znacznemu osłabieniu. Obserwować można niezwykle energiczną akcję neopoganizmu. Niemcy stoją przed okresem walk religijnych. Tak więc i pod tym względem Polska wykazuje ogromną przewagę.

Stwierdzić zatem trzeba, że najważniejszy czynnik każdej walki i powodzenia — przewaga pierwotnych duchowych — jest stanowczo po stronie Polski. To są fakty, które pozwalają nam z wiarą i nadzieją patrzeć w przyszłość.

W odpowiedzi na chybione próby propagandy czynione u nas w okresie ostatnich wypadków, a pochodzących ze źródeł niewątpliwie niepolskich, trzeba, wyraźnie i jasno podkreślać wszystkie cechy dodatnie, jakie wykazuje społeczeństwo polskie. Musimy dobrze zdawać sobie sprawę z tych wartości, którymi górujemy nad społeczeństwami obcymi, zwłaszcza zaś nad tymi, które bezpośrednio z nami sąsiadują.

Te dodatnie cechy moralne społeczeństwa polskiego to zadatek na wielką przyszłość narodu. Wierzymy, że pozwolą one przez zjednoczony wysiłek społeczeństwa doprowadzić również do przewagi w zakresie materialnym.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Przed kupiectwem pomorskim nowe zadania

Z obrad wiosennego posiedzenia Zarządu Głównego Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu

Jak już donosiliśmy w dniu 12 bm. odbyło się w Grudziądzu pod przewodnictwem prezesa Marchlewskiego uroczyste konstytucyjne posiedzenie Zarządu Głównego, poświęcone omówieniu planu realizacji programu prac Związku na rok 1939, obejmującego ważniejsze problemy organizacyjne kupiectwa pomorskiego.

W związku z rozwojem Gdyni i handlu zamorskiego, wyrastają przed kupiectwem pomorskim wyraźnie nowe zadania w dziedzinie handlu zagranicznego, które skłoniły Związek Towarzystw Kupieckich do utworzenia specjalnego Wydziału dla handlu zagranicznego, który już od miesiąca pracuje na terenie Gdyni. Związek podjął się tego zadania dlatego, że na kupiectwie pomorskim spoczywa obowiązek powiązania handlu całego kraju z handlem zamorskim. Zadanie to Związek może spełnić tym łatwiej, że za pośrednictwem Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego w Warszawie posiada on łączność organizacyjną z całym kupiectwem polskim.

Zagadnienie organizacji branżowej kupiectwa zreferował Dyrektor Związku p. J. Radojewski, uwypuklając trudności, jakie nasuwa tego rodzaju system organizacyjny. Prelegent w konkluzji stwierdził jednakże, że pomimo powyższych trudności zrzeszenia branżowe w handlu muszą być zorganizowane w najbliższym czasie. W dyskusji padły ważne uwagi p. p. B. Sikorskiego, potwierdzające konieczność organizacji branżowej kupiectwa, chociażby ze względu na należyte przygotowanie aparatu dystrybucyjnego do obsługi Armii zarówno w czasie pokoju i jak i w czasie wojny. Sprawy formy organizacyjnej zrzeszeń branżowych w dyskusji omówił p. Dr Smoleń.

W tej samej prawie płaszczyźnie co zagadnienia organizacji branżowej leżą zagadnienia organizacji kupiectwa wiejskiego. Sprawę tę zreferował p. mgr. F. Michalik, dając w krótkim referacie charakterystykę kupiectwa wiejskiego na Pomorzu oraz ramy organizacyjne, w które należałoby ująć kupiectwo wiejskie.

Korzystając z obecności przedstawicieli Izby Przemysłowo-Handlowej, która tak żywo interesuje się sprawami poziomu oświaty zawodowej kupiectwa pomorskiego, przedstawiono obszerniejszym referatem sprawę egzaminów dla uczniów handlowych. Referując powyższą sprawę p. mgr. Michalik podał do wiadomości, że Związek przeprowadził w tej sprawie rozmowy z Kuratorium Okręgu Szkolnego Pomorskiego, które uzgodniło ze Związkiem Towarzystw Kupieckich na Pomorzu zasadnicze wytyczne regulaminu egzaminów, w myśl których pierwsze egzaminy tego rodzaju mają się odbyć w styczniu 1940 r.

Równocześnie prelegent zdał sprawozdanie z odbytej akcji wieczorów dyskusyjnych dla kupiectwa pomorskiego, która dała wyniki zupełnie zadowalające.

W generalnej dyskusji nad poruszonymi zagadnieniami zabrał głos prezes Izby Przemysłowo-Handlowej p. S. Tor. dziękując w serdecznych słowach za zaproszenie ze strony Związku Towarzystw Kupieckich i wyrażając swoje zadowolenie z racji tak wszechstronnych i gruntownych pracowanych zagadnień, które stanowią przedmiot prac Związku. W dalszej dyskusji zabierali głos: pp. prezes Cykowski — Bydgoszcz, prezes Gończ — Brodnica, prezes Kaźmierczak — Inowrocław, radca Korzeniowski — Grudziądz, prezes Łukowicz — Kościerzyna, prezes Maciejewski — Tczew, prezes Maćkowski — Tuchola, prezes Mazur — Grudziądz, prezes Melerski — Toruń, prezes Nowacki — Gdynia, prezes Ożminkowski — Włocławek, skarbnik Piątkowski — Grudziądz, prezes Stamm — Chojnice i radca Tymieniecki — Toruń.

Uroczysta część posiedzenia poprzedzona

Polski przemysł motocyklowy staje do konkurencji z zagranicą

W roku ostatnim można zanotować poważniejszy rozwój krajowego przemysłu motocyklowego. Dziś budujemy już motocykle w Bydgoszczy, Poznaniu, Warszawie, na G. Śląsku i w Kieleckim. Na podkreślenie przy tym zasługuje wysoka jakość polskich motocykli i przystosowanie ich do polskich warunków drogowych.

Na czym polega istotna różnica między polską produkcją motocyklową i zagraniczną, jakie właściwości konstrukcyjne posiadają nasze motocykle, będzie można łatwo przekonać się na tegorocznych Targach Poznańskich, na których Salon Motocyklowy będzie bardzo bogaty podobnie jak Salon Samochodowy. Poza motocyklami krajowej produkcji zobaczymy motocykle fabryk zagranicznych, które w roku bieżącym szczególnie licznie wezmą udział w Targach. Przegląd wszystkich typów nowoczesnych motocykli, od lekkich do najcięższych, przyczyni się niewątpliwie do ożywienia obrotów w tej dziedzinie handlu. Przypominamy, że na Targach Poznańskich zeszłorocznych mimo, iż było na nich reprezentowanych mniej marek, aniżeli zgłoszona ich ilość w roku bieżącym, transakcje były tak liczne, że wystawcy nie mogli realizować zamówień, gdyż zabrakło motocykli. Ponieważ zapotrzebowanie rynku polskiego nie osłabło, przeto można oczekiwać, że i w roku bieżącym wystawa motocyklowa będzie cieszyła się niemińszym powodzeniem.

była przedpołudniowymi obradami Zarządu Głównego w czasie których ukonstytuowało się Prezydium Związku, w skład którego, niezależnie od osoby p. prezesa Marchlewskiego, który został wybrany na Walnym Rocznym Zjeździe Delegatów w lutym br. w Toruniu na przeciąg lat 3-ich, weszli jako wiceprezisi: radca A. Ruchniewicz — Grudziądz, prezes Cz. Nowacki — Gdynia, prezes S. Cykowski — Bydgoszcz, prezes A. Melerski — Toruń. Sekretarzem Związku został radca p. A. Korzeniowski, a skarbnikiem p. K. Piątkowski.

Bardzo obszernie omówiono wytyczne

Jak stworzyć obroty w przetwórstwie metalowym

W związku z aktualną obecnie akcją uprzemysłowienia kraju, co m. in. w szczególności znalazło odzwierciedlenie w pospiesznym tempie rozbudowy Centralnego Okręgu Przemysłowego, staje przemysł metalowy, a przede wszystkim jego działy przetwórcze jak fabryki maszyn, heblarek, obrabiarek, wiertarek, oraz wszelkiego rodzaju narzędzi pomocniczych, wobec nowych wielkich zadań jakie go czekają.

Na plan pierwszy wysuwa się kwestia dostosowania produkcji do wzrastającego zapotrzebowania, dalej zaś sprawa szczegółowego obsłużenia krajowych rynków i wielkich centrów przemysłowych, na które głównie powinny być nastawione nasze mniejsze warsztaty i fabryki.

Śląsk, jako kolebka wielkiego przemysłu żelaznego był zawsze największym i najbardziej pojemnym rynkiem dla tego rodzaju wytwórczości.

Bezpośredni kontakt z Śląskiem, a co za tym idzie zwiększenie obrotów w dziale przetwórczo-metalurgicznym — zainteresowani wytwórcy uzyskają drogą udziału w XI Targach Katowickich, trwających od

współpracy z Polskim Związkiem Zachodnim; wobec antypolskich prowokacyjnych wystąpień firmy „Persil — Henkel”, uchwalono bezwzględny bojkot wyrobów tej firmy.

Obrady, które w przeważnej mierze dotyczyły się w obecności przedstawicieli samorządu gospodarczego, były jeszcze raz więcej dowodem na to, że zagadnienia gospodarcze rozwiązywane przez dobrowolne zrzeszenia zawodowe przy życzliwym poparciu samorządu gospodarczego — posiadają swoistą wartość i znaczenie w terenie.

20 maja do 4 czerwca 1939 r.

Jako czuły i niezawodny sprawdzian zapotrzebowania na wszelkiego rodzaju produkty i fabrykaty, związane z przemysłem metalowym powinny Targi Katowickie stać się jednym z najważniejszych wykładników racjonalnej propagandy wytwórstwa krajowego odnośnych branż, dlatego stopniowy udział w tej rewii obrabiarek, narzędzi itp. wyrobów jest ze wszech miar godny polecenia, jako leżący w wyraźnym interesie Zagłębia Przemysłowego — jako konsumenta, zaś przetwórców — jako producenta działu metalurgicznego.

Aromatyczna mocno naparzająca

HERBATE

kupuje się najkorzystniej tylko w firmie

B. Hozakowski,

Toruń, Mostowa 28
Telefon 21-81

1330

Na bieżni, boisku i ringu

Ping-pongiści KPW Pomorzanie Toruń najlepszą sekcją w Polsce

Związek Związków Sportowych najwyższa magistratura sportu w Polsce, odznaczyła i uznała sekcję tenisa stołowego K. P. W. Pomorzanie za najlepszą sekcję tej gałęzi sportu w Polsce.

Otwarcie sezonu Automobilklubu Pomorskiego w Grudziądzu

W Grudziądzu nastąpiło wczoraj otwarcie sezonu Automobilklubu Pomorskiego. Z tej okazji odbył się pierwszy raid Automobilklubu. Zbiórki wyjazd wozów i motocykli nastąpił w Bydgoszczy o godz. 9 rano. W Świeciu odbyło się uroczyste poświęcenie samochodów, po czym raidziści wyruszyli do Grudziądza. O godz. 1 odbyła się defilada, po czym w salach Królewskiego Dworu uczestnicy raidu spędzili kilka godzin. W raidzie brało udział ponad 40 samochodów i motocykli.

Bieg na przelaj o mistrzostwo WKS Bydgoszcz

W ub. sobotę odbył się w Bydgoszczy bieg na przelaj na dystansie 3000 mtr o mi-

strzostwo WKS Bydgoszcz przy udziale 60 zawodników. Pierwsze miejsce zdobył Wasilewski w czasie 9.36,6; drugie Hocheisel — 10.64,9; trzecie Szulc 10.09.

Kusociński wygrał bieg na przelaj

W niedzielę odbył się w Warszawie doroczny bieg naprzelaj dookoła Pragi, zorganizowany przez RKS Żagiew. Dystans biegu ponad 3000 m. Startowało około 100 zawodników, przy czym Warszawianka wystawiła pełną drużynę z Kusocińskim, Wirkusiem i Grubskim na czele, zdobywając przez to na własność nagrodę. Start w Warszawie uniemożliwił doskonałym zawodnikom Warszawianki udziału w biegu na przelaj o mistrzostwo Polski w Lublinie.

W biegu dookoła Pragi, zwycięstwo, jak było do przewidzenia, odniósł Kusociński w czasie 10:05,6. Kusociński musiał stoczyć walkę z młodym biegaczem Polonii Wineckim, który przez 3/4 trasy poważnie zagrażał mu, dopiero na końcowych metrach Kusociński odwrócił się i wyprowadził go o 10 sekund. Winecki zajął 2-gie miejsce, trzecim był Janiszewski (PZL) 10:21,8 przed Gałuszką (KPW), Wirkus zajął dopiero 7-me miejsce.

W klasyfikacji drużynowej zwyciężyła Warszawianka przed PZL, RKS Żagiew, CWS i Orkanem. Nagrodę dla najmłodszego zawodnika zdobył 12-letni Milberg z RKS Żagiew.

Sukces rtm. Skulicza w Nicei

W drugim dniu międzynarodowych zawodów konnych w Nicei rozegrano konkurs o nagrodę ks. Aosty. Każdy zawodnik przebiegał parcours na dwóch koniach a o rezultacie decydowała suma wyników obu przebiegów. Na 36 startujących zawodników z 9 państw, tylko trzech jeźdźców przebiegło oba parcours bez błędów, a mianowicie: rtm. Skulicz (Polska) na Dunkanie i Astrze, kpt. Corry (Irlandia) i por. Maupéu (Francja). Pomiędzy tymi trzema jeźdźcami zarządzono rozgrywkę przy podwyższonych przeszkodach. W rezultacie zwycię-

stwo odniósł Irlandczyk kpt. Corry przed Francuzem por. Maupéu i rtm. Skuliczem na Dunkanie, który przy rozgrywce stracił dwie przeszkody.

Drugi z Polaków rtm. Komorowski pierwszy przedbieg na Zbiegu miał bezbłędny, a w drugim na Bohunie otrzymał 12 punktów karnych i zajął 11 miejsce.

Trzeci z Polaków rtm. Rylke, startujący na Bimbusie i Aresie, zajął 14 miejsce.

W poniedziałek jeźdźcy odpoczywają. Dalsze zawody odbędą się w wtorek.

Pierwszy oficjalny występ litewskich sportowców w Polsce

Kowno pokonało Warszawę w meczu tenisa stołowego 7:2

W niedzielę w hali sportowej YMCA stołecznej, rozegrany został mecz tenisa stołowego Warszawa — Kowno. Na zawody z pośród osobistości oficjalnych m. in. przybyli: Charge d'affaires Litwy — dr Trimaśkas w otoczeniu członków poselstwa litewskiego, radca Kościalkowski i radca Olchowicz z MSZ, dr Majkowski z zarządu miejskiego Warszawy i ppłk. Kierkowski z Państw. Urzędu WF i PW.

Mecz Warszawa — Kowno zakończył się wysokim zwycięstwem Kowna w stosunku

7:2. Jedyne dwa punkty dla Polski zdobył rezerwowy nasz gracz Rechtleben. Wyniki szczegółowe notujemy:

Ariakajis — Piórowicz 21:16 21:10; Duskesas — Gaj 21:19 21:16; Nikolskis — Kugler 21:14, 21:14; Duskesas — Piórowicz 21:13, 21:13; Nikolskis — Gaj 16:21 21:12, 21:18; Rechtleben — Ariakajis 21:11, 21:18; Dzindzilauskas — Piórowicz 18:21 21:17 21:15; Rechtleben — Meilus 21:15 21:10; Dzindzilauskas — Gaj 21:12 21:15.

Próbnik od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze zn. fabry.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPE: KATARZE

Spółdzielcze Banki Ludowe przyjmują wpłaty na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej

W związku z ogłoszeniem subskrypcji Pożyczki i Bonów Obrony Przeciwlotniczej i powołaniem Państwowego Banku Rolnego, jako syndykatu, do zaszczytnej funkcji przyjmowania zapisów na Bony i Obligacje tej Pożyczki, Oddział Banku w Gdyni powołał do współpracy w akcji subskrypcyjnej 10 Spółdzielni kredytowych z terenu Kaszub, powiadamiając o powyższym właściwe Urzędy Gminne i Kółka Rolnicze.

I tak w charakterze subplacówek subskrypcyjnych Państwowego Banku Rolnego działają: w powiecie morskim — Bank Ludowy w Wejherowie oraz Banki Spółdzielcze — w Krokowej i Lebczu, w pow. kartuskim — Bank Ludowy w Kartuzach, w Sierakowicach, w Steżycy i Żukowie, w pow. kościerskim — Bank Ludowy w Kościerzynie, w Lipuszu i Skarszewach.

Wykorzystanie sieci lokalnych instytucji kredytowych w akcji subskrypcyjnej niewątpliwie przyczyni się do rozszerzenia tej akcji w terenie i ułatwi rolnikom powiatów kaszubskich spełnienie ich obywatelskiego obowiązku.

Zmiany w tabeli ligi piłkarskiej Warta spadła na czwarte miejsce

Po niedzielnych meczach o mistrzostwo ligi prowadzenie w tabeli objęła mistrzowska drużyna Polski Ruch przed krakowskimi drużynami: Wisłą i Cracovią. Warta została zepchnięta z 1 na 4 miejsce.

	gier	pkt.	st. br.
1) Ruch	3	4:2	10:3
2) Wisła	3	4:0	5:2
3) Cracovia	2	4:0	4:2
4) Warta	2	2:2	8:3
5) Polonia	2	2:2	4:3
6) Pogoń	2	2:2	6:5
7) AKS	2	2:2	4:4
8) Garbarnia	3	2:4	5:9
9) Warszawianka	2	0:4	1:7
10) Union Touring	2	0:4	1:10

Noji mistrzem Polski w biegu na przelaj

W Lublinie odbył się bieg na przelaj o mistrzostwo Polski na dystansie 7400 m. Warunki atmosferyczne były bardzo trudne. Poza tym ujemnie na przebieg zawodów wpłynął silny wiatr. Startowało ogółem 15 zawodników. Kusociński wbrew zapowiedziom nie przyjechał do Lublina. Zwyciężył bez większego wysiłku Noji (Syrena Warszawa) w czasie 25:46,8 sek. Drugie miejsce zajął Karwowski z Katowic przed znanym narciarzem Nowackim (Strzelec Zakopane).

Po biegu odbyło się rozdanie nagród. Nagrodę wojewody lubelskiego przyznano Nojemu. Nagrodę lubelskiego okręgu otrzymał Karwowski.

Warszawianka pokonała Bałtyk 9:7

W niedzielę odbył się w Gdyni mecz bokserski pomiędzy Warszawianką i gdynskim Bałtykiem, wzmocnionym trzema zawodnikami z gdańskiej Gedanii. Zwyciężyła Warszawianka w stosunku 9:7, przy czym zamiast wagi ciężkiej rozegrano dwa spotkania w wadze piórkowej. Wyniki poszczególnych walk przedstawiają się następująco (na pierwszym miejscu podajemy bokserów Warszawianki):

W wadze muszej Urbański pokonał Sołińskiego; w koguciej Jakubowski przegrał z Mellem;

w piórkowej Kwaśniewski zremisował z Kuczyńskim, a Budziszewski wypunktował Zielińskiego;

w lekkiej Tomczyński wygrał z Wawrzyńskim;

W półśredniej Woźniakiewicz zwyciężył przez poddanie się Junchnickiego w 2-giej rundzie;

w średniej Leszczyński uległ wysoko na punkty „Witoldowi”;

w półciężkiej Cendlak został pokonany przez Gołębińskiego.

5 niedoścignionych zalet nowego kremu kosmetycznego

wyrabianego na olejku oliwkowym i lecitherinie

PALMOLIVE GWARANTUJE

„Pełne zadowolenie lub zwrot pieniędzy”

Palmolive stworzył nowy, cudowny krem kosmetyczny, używany przy sportach i na powietrzu. Krem ten zdobył Polskę przebojem. Każda kobieta, która go spróbuje, opowiada o nim swym przyjaciółkom.

Krem ten, poparty słynną nazwą Palmolive, ukazał się w sprzedaży z gwarancją — pełne zadowolenie lub zwrot pieniędzy — o ile nie będzie on odpowiadał wszystkim naszym pryncypiom.

Oto 5 niedoścignionych zalet, których nie posiada żaden krem sportowy.

- 1) Zawiera olejek oliwkowy i lecitherinę.*
- 2) Chroni skórę od nadmiernego słońca i wiatru.
- 3) Stanowi doskonały podkład pod puder i róż.
- 4) Nie rozszerza porów i nie wysusza skóry.
- 5) Oczyszcza, udelikatnia i wygładza skórę.

Krem Palmolive, dzięki olejki oliwkowemu i lecitherinie,* na których jest wyrabiany, posiada takie zalety, jakich żaden inny producent nie może przyrzec. Kup dziś jeszcze pudełko kremu Palmolive, który z pewnością będzie Ci odpowiadał.

Do nabycia wszędzie w pudełkach w 4 dogodnych wielkościach

GDAŃSK

Dzisiaj wtorek
Bogumiła 18 kwietnia

Jutro środa
Tymona 19 kwietnia

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
„GAZETY GDAŃSKIEJ” GDAŃSK,
Rynek Kaszubski 21 — tel. 214-94.

DYŻUR LEKARZY:

Dyżur nocny pełnia w dniu 18 bm.:

W Gdańsku: dr. Kielinger, Langer Markt 39, tel. 24180 i dr. Roszkowski, Holzmarkt 15, tel. 24011.

We Wrzeszczu: dr. Speiswinkel, Adolf Hitlerstrasse 204, tel. 41559.

W Sopotach: dr. Schlakowski, Viktoriastrasse 1, tel. 51995.

Z TOWARZYSTW

— Zebranie oddziału pracowników metalowych Z. Z. P. Z. P. w Gdańsku odbędzie się w środę, 19 bm. o godz. 19 w Domu Polskim przy ul. Wallgasse.

— Zebranie filii Z. Z. P. Z. w Sopotach odbędzie się we wtorek, 18 bm. o godz. 19 w Domu Polskim przy ul. Eisenhardta.

— Zebranie Braci Pomorskiej odbędzie się w środę, 19 bm. o godz. 20 w lokalu p. Murszewskiego we Wrzeszczu przy ul. Adolfa Hitlera 152.

— Baczność czynni członkowie Chóru męskiego „Moniuszko”! Próba śpiewu odbędzie się jutro we wtorek, 18 bm. o godz. 20 w Konserwatorium Muzycznym przy ul. Am Oliwa Tor 24.

— Zebranie filii Gminy Polskiej Związku Polaków w Oruni odbędzie się w czwartek, 20 bm. o godz. 19 w Ochronie Polskiej przy ul. Niederfeld.

— Zebranie filii Gminy Polskiej Związku Polaków w Sidlicach odbędzie się w środę, 19 bm. o godz. 19 w sali lokalu Friedrichshain przy ul. Kartuskiej.

NOTATKI KRONIKARZA

— 300 guld. nagrody. Prezydent policji gdańskiej wyznaczył za przychwylenie sprawcy napadu w dniu 13 bm. na gospodynię wiejską Klarę Tade z Müggan lub udzielenie informacji, któreby przyczyniły się do aresztowania sprawcy, 300 guld. nagrody.

— Z urzędu stanu cywilnego w Gdańsku. Zgony: prządca Witold Stuh'dreer, 38 l., rolnik Wilhelm Lübeck, 64 l., kupiec Ryszard Ostermann, 64 l., drobny kapitalista Rudolf Neumann, 84 l., mistrz mechaniki Arno Hesselbach, 50 l., syn robotnika Brunona Sietlińskiego, rok, ekspedientka Helena Albertzka, 36 l.

— Znalazienie zwłok topielca. W niedzielę po południu zauważono pływające w Mołławie zwłoki mężczyzny. Jacyś chłopcy zamierzali wciągnąć je do łódki, co im się jednak nie udało. Wreszcie udało się policji portowej wydobyć zwłoki topielca z wody na Kielgraben.

Ujednolicenie gdańskiej gospodarki cukrowej

Kierownik rolnictwa gdańskiego senator Rettelsky wydał zarządzenie, które wszystkich plantatorów buraka cukrowego oraz cukrownie i rozdzielnie cukru i innych wytworów buraka cukrowego (za wyłączeniem handlu detalicznego cukrem) złączyło w jeden związek gdańskiego cukrownictwa. Przewodniczącym związku mianowany został rolnik Riemann. Zadaniem związku ma być regulowanie produkcji, zużycia, zbytu, cen i zarobków. Nowy związek utworzony został na podstawie niedawno wydanego rozporządzenia tworzącego t. zw. stan wyżywienia.

Apel przeciwlotniczej i pomocniczej służby policyjnej

W Gdańsku, na terenie koszar policji we Wrzeszczu odbył się generalny apel zorganizowanej w roku ub. pomocniczej służby policyjnej oraz obrony przeciwlotniczej. W ramach apelu odbyło się szereg pokazów drużyn sanitarnych i ratowniczych pogotowia przeciwgazowego i pożarowego, m. in. zademonstrowano opróżnianie siłą placu oraz obstawienie i rewizje domu. Na zakończenie ćwiczeń przemawiał prezydent

Senatu Greiser.

Dotychczas szkoleniem tym objętych zostało 3 tys. osób, mężczyzn i kobiet nie podlegających żadnym obowiązkom wojskowym. Projekowane jest również zorganizowanie specjalnej ochrony przeciwlotniczej portu.

Urzędnik podatkowy i Żyd znaleźli się wspólnie na ławie oskarżonych

Jak już pokrótce donosiliśmy, onegdaj przed trybunałem karnym Sądu Okręgowego w Gdańsku toczyła się rozprawa przeciw 42-letniemu urzędnikowi podatkowemu Erykowi Kassowi z Nowego Portu i 43-letniemu doradcy podatkowemu i rewizorowi ksiąg Jakubowi Süßmannowi.

Akt oskarżenia zarzucał Kassowi przyjmowanie łapówek, niedotrzymywanie tajemnic służbowych i zdradzanie ich na niekorzyść skarbu oraz nielegalne przywłaszczanie sobie urzędowych formularzy, zaś Süßmannowi przekupstwo i nakłanianie Kassa do przestępstwa.

Prokurator zażądał po odczytaniu aktu oskarżenia — wykluczenia jawności. Ponieważ wniosek swój prokurator uzasadnił chęcią tylko przy drzwiach zamkniętych, trybunał postanowił wykluczyć jawność. Po wysłuchaniu uzasadnienia, sąd oddalił wniosek prokuratora i przywrócił znowu jawność.

Z kolei przesłuchano oskarżonych. Przewód sądowy miał następujący wynik. Oskarżony Kass był po wojnie funkcjonariuszem obozu emigracyjnego w Nowym

Porcie, gdzie poznał współoskarżonego Żyda Süßmanna, który jako były rosyjski jeńiec pełnił w obozie emigracyjnym funkcję tłumacza. W r. 1924 został Kass funkcjonariuszem urzędu podatkowego, a Süßmann doradcą podatkowym i rewizorem ksiąg w szeregu firm żydowskich. Ponieważ Kass lubił sobie wypić, wyzyskał Süßmann tę okazję i fundował mu często napoje alkoholowe. Z wdzięczności za to, zdradzał Kass Żydowi różne tajemnice urzędowe. Süßmann wyzyskiwał te wiadomości i ostrzegał firmy żydowskie przed rewizjami podatkowymi itp.

Prokurator wniósł o skazanie Kassa na 2 lata i 2 miesiące ciężkiego więzienia z zaliczeniem 2 miesięcy aresztu śledczego, a Süßmanna na 2 lata ciężkiego więzienia.

Po kilkugodzinnej naradzie trybunał ogłosił wyrok, skazujący Kassa na 2 lata i 2 miesiące zwykłego więzienia, a Süßmanna na półtora roku więzienia. Sąd zaliczył obu oskarżonym po 2 miesiące aresztu śledczego na poczet kary.

Hitler obywatel honorowym Gdańska

Jak donosi prasa niemiecka w Gdańsku, „Gauleiter” partii nar.-socjalistycznej Albert Forster w dniu urodzin kanclerza Hitlera wręczył mu honorowe obywatelstwo miasta Gdańska wraz z życzeniami ludności niemieckiej.

Gedania zwyciężyła w trójmeczu tenisa stołowego

Rozegrany w ub. niedzielę trójmecz klubowy tenisa stołowego zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Gedanii, która zdystansowała B. u. E. V. i KPW z Torunia. Goście toruńscy zajęli trzecie miejsce i wystąpili bez Osmańskiego, który wbrew zapowiedziom nie przybył do Gdańska.

Wyniki spotkań międzyklubowych były następujące: Gedania wygrała z B. u. E. V. w stos. 3:2, a z KPW rozprawiła się w stos. 5:0. Ponadto B. u. E. V. odprawił toruńczyków w stos. 4:1.

Publiczności zebrało się b. licznie. Organizacja zawodów dobra. Trójmecz zagał prezes Gedanii p. nacz. Stankowski.

Najtaniej

w wielkim wyborze poleca

nowo otwarty dział obuwia damskiego - męskiego - dziecięcego
FELIKS GUMIŃSKI, Starogard

Gdańsk na fali radiowej

Na fali Rozgłośni Pomorskiej z Torunia stale pojawia się znów temat gdański. Dzisiaj bowiem, we wtorek 18 bm. o godz. 18 radiosłuchacze usłyszą pogadankę redaktora naszego pisma mgr. Tadeusza Sygniewskiego na temat: „Harcerstwo polskie w Gdańsku”.

PUCK

— Przedstawicielstwo „Gazety Pomorskiej” w Pucku ul. Mestwina 4, tel. 58.

— Kaszubi meldują Naczelnemu Wodzowi swą wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej i ślubują stać wiernie na straży polskiego „Bałtyku”. Pod przewodnictwem prezesa Miejscowego Koła LOPP p. dr. Adama Zagórowskiego odbyło się w dniu 15 b. m. manifestacyjne zebranie na rzecz „Pożyczki Przeciwlotniczej”, na którym między innymi uchwalono jednogłośnie rezolucję następującej treści: Do Pana Marszałka Smigłego Rydza w Warszawie. Obywatele miasta Pucka starego grodu Kaszubskiego zebrani w dniu 15 kwietnia na zebraniu manifestacyjnym składają Panu Marszałkowi wyrazy hołdu i meldują, że w myśl hasła „Silni, Zwarci, Gotowi” oddają swe siły moralne, materialne i fizyczne do dyspozycji Pana Marszałka, by bronić aż do pełnego zwycięstwa granic Rzeczypospolitej Polskiej oraz Polskiego Bałtyku.

Skazanie niepoprawnego oszusta

29-letni Emil Klein, zamieszkały w Gdańsku, był już karany 7 razy za oszustwo i 5 razy za sprzeniewierzenie. Kary te jednak nie przyczyniły się do jego poprawy, gdyż w tych dniach stawał znowu przed sądem ławniczym, oskarżony o szereg oszustw. Na rozprawę doprowadzono K. z aresztu śledczego, w którym przebywał od 24 stycznia rb. Oszustami swymi wyrządził on firmom samochodowym szkody na ogólną sumę 1200 guld. Po zamknięciu przewodu sądowego domagał się prokurator wymierzenia oskarżonemu kary 2 lat ciężkiego więzienia. Sąd skazał go jednak tylko na 2 lata zwykłego więzienia.

POLSKI RUCH TRANZYTOWY NA ŚRÓDLĄDOWYCH DROGACH WODNYCH PORT GDAŃSKI W MARCU 1939

Ogólny ruch tranzytowy na śródlądowych drogach wodnych przez port gdański pomiędzy Gdynią a resztą kraju wyniósł w marcu 1939 — 5.407 t. W dół rzeki przewieziono 289 t, w tym: 120 t artykułów spożywczych, 73 t metali i wyrobów metalowych, 39 t maki. W górę rzeki przewieziono 5.118 t, w tym: 1.011 t metali i wyrobów metalowych, 923 t ryżu, 630 t różnych artykułów spożywczych, 505 t skór surowych i wyprawionych, 379 t roślin strąkowych. W roku bieżącym przewieziono ogółem 7.646 t, z czego 1.034 t w dół rzeki oraz 6.612 t w górę rzeki.

WYWÓZ WĘGLA PRZEZ PORT GDAŃSKI W MARCU B. R.

W marcu br. opuściło port gdański 96 statków z ogólnym ładunkiem 221.430 t węgla, wobec 98 statków z ładunkiem 237.539 t w tym samym miesiącu roku poprzedniego, co oznacza spadek o 2 statki i 16.109 t, czyli 6,8 proc. Na pierwszym miejscu w tym wywozie znajdowała się w miesiącu sprawozdawczym Francja, dokąd wyszło 29 statków z ładunkiem 71.158 t, na drugim miejscu Szwecja — 39 statków z 61.734 t, na trzecim Italia — 4 statki z 27.094 t, następnie Holandia — 8 statków z 27.048 t, dalej Belgia z 8.225 t, Islandia z 7.744 t, Argentyna z 6.668 t, Grecja z 5.901 t, Norwegia z 3.005 t, Dania z 2.853 t.

PRZELADUNEK KOLEJOWY W PORTACH POLSKICH

w dniu 15 i 16 kwietnia 1939 r.

Eksport

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Węgiel	20626	36195
Zboże	648	225
Cukier	—	—
Drewno	5502	480
Żelazo	360	750
Drobnica	1134	251
Nafta i t. p.	30	30
Cement	—	—
Różne	—	—

Import

Ładunek	Gdańsk ton	Gdynia ton
Ruda	8875	1290
Złom	—	1780
Nawozy sztuczne	—	—
Ryż	—	1935
Bawełna	—	90
Żelazo	126	2636
Drobnica	—	—

STAN WODY W WIŚLE

Miejscowo	Woda średnia	Stan wody dnia 14. IV.	15. IV.
Kraków	—1.84	—2.72	—2.67
Zawichost	—1.47	—1.76	—1.68
Warszawa	—1.62	—1.82	—1.65
Plock	—1.27	—1.70	—1.62
	Woda średnia	Stan wody dnia 14. IV.	15. IV.
Toruń	—1.37	—2.00	—1.84
Fordon	—1.37	—2.05	—1.85
Chełmno	—1.28	—1.94	—1.80
Grodzisz	—1.44	—2.19	—2.03
Kurzebrak	—1.85	—2.37	—2.25
Piekło	—0.90	—1.82	—1.66
Tczew	—0.82	—2.01	—1.82
Danziger Haupt	—3.60	—3.96	—3.96
Einlage	—2.96	—2.52	—2.42
Schienenhorst	—2.51	—2.40	—2.50

GDYNIA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „GAZETY POMORSKIEJ” — Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pa-ged'u”, tel. nr 15-44.

REPERTUAR KIN.

GWIAZDA: „Powrót o świcie”.
MORSKIE OKO: Czarujący film sentymentalny i humoru pt. „Mała miss Broadway” z Shirley Temple. Bogaty nadprogram.
LIDO: „Dwaj rywale” z Myrą Loy i Clark Gable, bogaty nadprogram.
POLONIA: „Cztery córki” oraz nowy program rewii.
MIRAZ: „Nancy Steele zaginęła”.
LILLY: „Ostrożnie profesorze” oraz bogaty nadprogram.
ZORZA: „Każdemu wolno kochać” i bogaty nadprogram.

Odwołanie odczytu prof. Olsena

Zapowiedziany odczyt prof. Alberta Olsena pt. „Stosunki polsko-duńskie w historii”, z przyczyn od Instytutu Bałtyckiego niezależnych, został odwołany i przesunięty na dzień 27 bm.

Ms „Batory” w Gdyni

Jutro tj. w środę, dnia 19 bm. w rannych godzinach przybywa do Gdyni ms „Batory”

„Powrót o świcie” w kinie Gwiazda

Kino „Gwiazda” wyświetla obecnie wstrząsający film psychologiczny „Powrót o świcie”, osnuty na tle słynnej powieści Vicky Baum. Szereg ostatnich produkcji poszczególnych wytwórni filmowych kładło nacisk na sensacyjność i błyskawiczne tempo akcji. „Powrót o świcie” jest czymś odmiennym. Jest to film, który zmusza widza do myślenia i głębokich refleksyj.

Rolę główną powierzono czarującej Danielle Darieux. Jeżeli Greta Garbo osiągnęła swój szczyt gry w „Królowej Krystynie” to takim szczytem dla Darieux będzie bez wątpienia „Powrót o świcie”.

Jest to jeden z tych filmów, o których recenzent pisze z przyjemnością i nie powoduje się żadnymi względami... handlowo reklamowymi.

„Powrót o świcie” — to film wyłącznie dla inteligencji. Jedną ma tylko wadę konstrukcyjną, a mianowicie tą, że akcja filmu w jego początku rozwija się zbyt wolno, ale taka już jest powieść Vicky Baum, mistrzyni w tworzeniu typów i charakterów. Film schodzi z ekranu jutro, a szkoda bardzo.

(K).

Piąty odczyt Kursu Wiedzy o Anglii

W czwartek 20 bm. o godz. 18 w lokalu Instytutu Bałtyckiego odbędzie się piąty prelekcja Kursu Wiedzy o Anglii pt. „Życie w Anglii — sporty”. Jak wiemy — sport odgrywa w życiu Anglików wielką rolę. Zwyczaj towarzyszy się pod wieloma względami różny od zwyczajów przyjętych na kontynencie. P. Townsend opowie w swej prelekcji o tych interesujących zagadnieniach. Wstęp na odczyt 50 groszy.

Promień radości emerytów

Emeryci i emerytki państwowi, po wieloletnich obniżkach ich zaopatrzenia emerytalnych, należą do tych warstw społecznych, pod których dachy rzadko promyk radości się zabłąka.

Zarząd Filii Związku Emerytów, pragnąc badać raz w roku członkom swoim i sympatykom stworzyć miłą chwilę koleżeńską nastroju, urządził dnia 22 kwietnia bm. o godz. 18 w świetlicy Rezerwistów Marynarki, przy ul. Węglowej, uroczystość **WSPÓLNEGO ŚWIECENIA**.

Emeryci pragnący w uroczystości tej wziąć udział, bez względu czy są członkami Związku, czy też zostają dotychczas poza organizacją, proszeni są o zgłoszenie swego udziału najpóźniej do dnia 20 kwietnia b. r. i złożenie opłaty w kwocie 1.— zł w Sekretariacie Związku przy ul. 10 Lutego nr. 39 m. 12.

Poznajmy Wybrzeże i Szwajcarię Kaszubską

Biuro Turystyczne L. P. T. w Gdyni chce uprzystępnienie poznania piękna i zabytków Szwajcarii Kaszubskiej oraz Wybrzeża organizując co niedzielę, począwszy od 18 bm. wycieczki samochodami w grupach po 6 osób.

1) **Do Kaszubskiej Szwajcarii** (Gdynia—Żukowo—Jeż. Raduńskie — Przdokowo — Gdynia) — koszt wycieczki 10.— zł od osoby.
 2) **Na Jasne Wybrzeże** (Gdynia—Puck—Władysławowo—Rozewie—Jastrzębia Góra i z powrotem) koszt wycieczki 10.— zł od osoby.
 3) **Nad jezioro Żarnowieckie** (Gdynia—Jastrzębia Góra — jez. Żarnowieckie—Wejherowo—Gdynia) koszt wycieczki 12.— zł od osoby.

Bliższe informacje i zapisy w Biurze Turystycznym L. P. T.

Stawki minimalne

obowiązujące subskrybentów w Gdyni

Z Miejskiego Komitetu Obywatelskiego Subskrypcji Pożyczki O. P. L.

Ostatnio odbyło się posiedzenie członków Sekretariatu Generalnego i Sekcji Miejskiego Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej. Przewodził kmdr. dypl. Stefan Frankowski jako Komisarz Powiatowy Pożyczki. Po wysłuchaniu sprawozdania sekretarza generalnego **dyr. Borysławskiego**, zebrani uchwalili przyjąć normy podane przez Komisarza Generalnego, a stanowiące podstawę w rozmiarach minimalnych do subskrypcji pożyczki przez poszczególne zawody, z tym, że normy dla przemysłowców i fabrykantów Gdyni, jako wcześniej ustalone przez Związek — pozostają nienaruszone, o ile są wyższe od minimalnych norm podanych przez Komisarza Generalnego Pożyczki.

Równocześnie zebrani upoważnili Sekretariat Generalny do powzięcia środków, które by umożliwiły wszystkim firmom i osobom subskrybowanie pożyczki wzgl. bonów co najmniej w ramach ustalonych norm. Komisarz Pożyczki w Gdyni wystosuje na tej podstawie odpowiednie zawiadomienie do firm i osób, które w ogóle jeszcze nie subskrybowały pożyczki lub też subskrybowały, ale nie w wysokości przypadającej na nie kwoty pożyczkowej.

Dla orientacji podaje się następujące stawki minimalne obowiązujące dla subskrybentów w Gdyni:

PRZEMYSŁ

I. kat. przem. świad. przemysłowego (za podstawę należy brać kategorię świadectw przemysłowych normalnie bez ulg) — 2 procent ustalonego za 1938 rok obrotu, II kat. — 1 proc., III kat. — 1 proc., IV, V, VI i VII kat. — 0,5 procent. VIII kat. pęcm. świad. przemysłowego — a) rzemieślnicy zwolnieni od podatku obrotowego w myśl przepisów art. 8 pkt. 5 ust. o pod. przem., pracujący przy pomocy jednego członka rodziny sami — 1 bon 20 zł; pracujący przy pomocy jednego członka rodziny — 1 bon 20 zł; pozostałe przedsiębiorstwa 0,5 proc. od obrotu ustalonego za rok 1938.

HANDEL

I. kat. handl. świad. przemysł. (za pod-

stawę przyjmuje się kategorię świadectw przemysłowych normalnie bez ulg) — 2 proc. ustalonego obrotu za rok 1938 (wliczając do podstawy także obrót artykułami, opłacającymi podatek w formie scalonej), II, III i IV kat. — 1 proc.; Va i Vb kat. — 2 bony.

HANDEL JARMARCZNY

2 proc. obrotu z roku 1938 bez względu na rodzaj handlu i długość dni jarmarcznych.

POŚREDNICY HANDLOWI I GIEŁDOWI

6 proc. prowizji ustalonej przy wymiarze podatku obrotowego za rok 1938.

WOLNE ZAWODY

Do 2.000.— zł ustalonego przy wymiarze za r. 1938 obrotu — 1 proc.; od 2.001.— do 3.600.— zł — 2 proc.; od 3.601.— do 4.800.— zł — 3 proc.; od 4.801.— do 7.200.— zł — 4 proc.; od 7.201.— do 12.000.— zł — 6 proc.; od 12.001.— do 24.000.— zł — 8 proc.; ponad 24.000.— zł — 12,5 proc.

WŁAŚCICIELE BUDYNKÓW

W zależności od ilości izb lub pomieszczeń: Do 4 izb — 1 bon 20.— zł, 5—10 izb — 2 bony 40.— zł, 11—20 izb — 5 proc. komornego lub wartości czynszowej, ustalonej przy wymiarze podatku od nieruchomości na rok 1938, ponad 20 izb — 10 proc.

Uwaga: Z nowowyprowadzonych domów ponad 4 izby o 100 proc. wyżej.

ROLNICTWO

Ziemia I kategorii, — do 5 ha gruntu użytkowego — 1 bon 20.— zł, ponad 5 ha do 15 ha — 2 bony 40.— zł, ponad 15 ha do 50 ha — 1 obligacja 100.— zł, ponad 50 ha do 75 ha — 2 obligacje 200.— zł, ponad 75 ha do 100 ha — 4 obligacje 400.— zł, ponad 100 ha do 200 ha — 5 obligacji 500.— zł; ponad 200 ha do 500 ha — 8 obligacji 800.— zł, ponad 500 ha do 1000 ha — 10 obligacji 1.000.— zł, ponad 1000 ha po 10.— zł od każdego jednego hektara.

Ruch w porcie gdvńskim

Statki oczekiwane w Gdyni: 1 mot. „He-len”, par. „Osmusaar”, 17. 4.; par. „Bern-hard”, par. „P. L. Pahlsson”, par. „Birgit-ta”, 18. 4.; par. „Johanna”, 19. 4.; par. „Va-hur”, par. „Continental”, ok. 20. 4.; par. „Freddy”, 24. 4.; par. „Libau”, 29. 4.; par. „Teucer”, 2. 5.; par. „Ekon”.

Praca portu gdyńskiego w dniu 13 bm. We czwartek 13 bm., ogólny przeładunek towarów w porcie gdyńskim wyniósł 29.315,3 ton, z czego wyładowano 5.148,2 ton, a załadowano 24.167,1 ton.

Praca portu gdyńskiego w tygodniu od 3 do 9 bm. W tygodniu od 3 do 9. 4. br. weszło do portu gdyńskiego i wyszło zeń na morze ogółem 234 statki o łącznej pojemności 253.169 t. r. n., z czego weszło 117 statków o pojemności 135.539 t. r. n., a wyszło 117 statków o pojemności 117.630 t. r. n.

Ruch statków wg. kolejności bander poszczególnych państw przedstawia się następująco:

1. Polska	47.018	37
2. Norwegia	27.732	27
3. Włochy	26.234	8

4. Szwecja	24.295	44
5. Dania	24.063	30
6. Finlandia	23.232	19
7. Niemcy	23.177	24
8. Anglia	13.580	6
9. Estonia	12.849	16
10. Grecja	12.241	5
11. Łotwa	11.614	9
12. St. Zj. Am.	3.164	1
13. Holandia	2.092	6
14. Litwa	1.878	2

Ogólny przeładunek towarów za czas od 3 do 9 IV. br. wyniósł 173.681,7 ton, z czego wyładowano 26.956,7 ton, a załadowano 146.725,1 ton.

Wyładowano następujące towary (w tonach): owoców świeżych 2.866,5, śledzi 66, tomasyny 2.500, nasion oleistych 584,2, rud żelaznych 5.800, żelastwa (żelomu) 5.514,8, różnych 9.625,2.

Załadowano (w tonach): zboża 1.350, cukru 100, melasy 5.840, makuchów i otręb 675,5, drzewa 6.704,6, cementu 200,6, węgla eksportowego 98.406,6, bunkru 15.594,2, koksu 4.111, żelaza 2.556,1, różnych 11.186,4.

WEJHEROWO

Polski Czerwony Krzyż na zlecenie Ministerstwa Opieki Społecznej przystępuje do akcji przysposobienia ludności w samoobronie sanitarnej i przeciwlotniczej. Cała ta olbrzymia akcja musi być wykonana na koszt PCK, który o tyle będzie w materialnej możliwości podjęcia tej pracy, o ile spotka się z powszechną pomocą i poparciem. Trzeba ponadto zważyć, że poza zadaniem wyszkolenia ludności w samoobronie rat-san. oplg. na PCK spoczywają niezmiernie ważne obowiązki w dziedzinie wyszkolenia fachowego personelu ratowniczego i pielęgniarskiego, przygotowanie materiałów leczniczych i opatrunkowych, ekipunków ratowniczych i środków transportowych.

Polski Czerwony Krzyż odwołuje się w

interesie obywateli do ich pomocy: Składając ofiary, zapisując się na członków PCK, zgłaszając swój udział do formacji ochotniczych Polskiego Czerwonego Krzyża.

— **Aresztowanie Niemca wejherowskiego.** Wielką sensację w naszym mieście wywołało aresztowanie właściciela sklepu jubilerskiego — Schmidta, który wobec klientów, wygłaszał w sklepie niesamowite brednie o Pomorzu i Polsce.

— **Walne zebranie członków Banku Ludowego.** Bank Ludowy powiadamia wszystkich swoich członków, że w sobotę 15 bm. o godz. 11 odbędzie się w sali p. Pruskiego walne zebranie. Zebranie to poprzedzi nabożeństwo, odprawione w kościele farnym.

Ziemia II kategorii. — Do 15 ha gruntu użytkowego — 1 bon 20.— zł, ponad 15 ha do 50 ha — 2 bony 40.— zł, ponad 50 ha do 75 ha — 1 obligacja 100.— zł, ponad 75 ha do 100 ha — 2 obligacje 200.— zł, ponad 100 ha do 200 ha — 4 obligacje 400.— zł, ponad 200 ha do 500 ha — 5 obligacji 500.— zł, ponad 500 ha do 1000 ha — 8 obligacji 800.— zł, ponad 1000 ha po 10.— zł od każdego ha.

Ziemia III kategorii. — Do 50 ha gruntu użytkowego — 1 bon 20.— zł, ponad 50 ha do 75 ha — 2 bony 40.— zł, ponad 75 ha do 100 ha — 1 obligacja 100.— zł, ponad 100 ha do 200 ha — 2 obligacje 200.— zł, ponad 200 ha do 500 ha — 4 obligacje 400.— zł, ponad 500 ha do 1000 ha — 5 obligacji 500.— zł, ponad 1000 ha po 10.— zł od każdego 1 ha.

DOCHODY Z KAPITAŁÓW

Obywatele czerpiący dochody z kapitałów i rent winni stosować normy przyjęte przez świat pracy, tj. do 160.— zł mies. dochodu — 20.— zł. powyżej 160.— zł do 300.— zł — 25 proc. mies. doch., od 300.— do 400.— zł — 35 proc., od 400.— zł do 600.— zł — 50 proc., od 600.— zł do 1.000.— zł — 75 proc., od 1.000.— zł do 1.500.— zł 100 proc. i powyżej 150 proc. dochodu miesięcznego.

„Strategia i życie”

Dwa ciekawe odczyty
W Towarzystwie Polsko-Angielskim

Korzystając z krótkiego pobytu w Gdyni znanego publicysty i pisarza amerykańskiego, a zarazem dyrektora Polskiej YMCA p. **Paula Supera**, Towarzystwo Polsko-Angielskie zaprosiło go do wygłoszenia odczytu w najbliższą środę, 19 bm. **P. Super** mówić będzie o sztuce życia, zagadnieniu, którym interesuje się oddawna. Tytuł tej prelekcji (w języku angielskim) będzie: **„STRATEGIA I ŻYCIE”**. Odczyt odbędzie się w lokalu Towarzystwa o godz. 20.45. Wstęp dla członków i wprowadzonych gości.

Poniżej zainteresowanie Anglią jest obecnie bardzo duże. Towarzystwo chce umożliwić szerszej publiczności zapoznanie się z aktualnymi problemami w Anglii. Organizuje więc w dniu 8 maj. br. odczyt publiczny znanego już w Polsce wiceadmirała angielskiego C. V. Usborne p. t.: **„PRZEMYSŁ A PROBLEM OBRONY NARODOWEJ w Anglii**. Odczyt ilustrowany będzie przeźroczeniami. Krótkie streszczenie odczytu w języku polskim zostanie wygłoszone po słowie wstępnym, by słuchaczom, słabiej znającym język angielski, umożliwić zrozumienie odczytu.

Zniżki kolejowe do Poznania

W czasie od 27 kwietnia do 10 maja z okazji Targów Poznańskich Liga Popierania Turystyki wydała karty uczestnictwa w cenie 3.— zł. upoważniające do 75 proc. zniżki kolejowej w drodze powrotnej. Karty są do nabycia w Biurze Turystycznym L. P. T., w Kasie Biletowej oraz w Orbisie i Wagon's Lits Cook.

Hallo, tu Polskie Radio!

WTOP-K

Program ogólnopolski

6.30 Audycja poranna. 11.00 Audycja dla szkół: „W Holandii” — pogadanka. 11.25 Piosenki w wykonaniu Dusoliny Giannini i Tito Schipa (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Audycja południowa. 15.00 Wyobraźnia — pogadanka Staro-go Doktora dla młodzieży. 15.15 Skrzynka ogólna dr. Marian Sępowski. 15.30 Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Lwowskiej. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.30 Utwory klarnetowe w wyk. A. toniego Makowskiego. 16.45 „Safari” — reportaż prof. Edwarda Lutha z Polski i W-praw Badawczych do Afryki Środkowej. 17.00 Koncert Dawne Muzyki Polskiej w wyk. Poznańskiego Chóru Katedralnego pod dyr. ks. dr. Wacława Giełżrowskiego. Tr. z Kościoła Mariackiego w Krakowie. 18.00 Lektury. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycja informacyjna. Koncert symfoniczny. Transm. z sali Koncertowej „Domu Powstańca Śląskiego” w Katowicach. 22.00 Wiedza i książka: Z najnowszej literatury o odbudowie Państwa Polskiego — odczyt. 22.15 Nicolaus Reznicek: Kwartet d-moll. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego: Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

Rozgłoszenia Toruńska

6.57 Pieśń „Witaj Gwiazdo Morza”. 10.00 Muzyka operowa — płyty. 10.55 Program na jutro. 11.25 Muzyka dawna — płyty. 13.00 Dla każdego coś ładnego — płyty. 13.50 Wiadomości z Pomorza. 15.15 „Jak pani Chrzanowska swego zamku broniła” audycja dla dzieci Zofii Bogusławskiej. 18.00 „Harcerstwo polskie w Gdańsku” — pogadanka Tadeusza Sygniewskiego. 18.10 Pogadanka społeczna. 18.15 Sprawy techniczne — omówi Karol Miłobędzki. 18.25 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22.55 Aktualności.

Audycje zagraniczne

19.00 Lille. Koncert Chopinowski. 19.30 Budapeszt. Wieczór oper. 19.45 Drottwich. „Miłość cygańska” — operetka Lehara.

TCZEW

— **PRZEDSTAWICIELSTWO „GAZETY POMORSKIEJ”** w Tczewie, ul. Kościuszki 1, tel. 10-04.

— **Sekretariat obwodowy Obozu Zjednoczenia Narodowego** mieści się w Tczewie przy ul. Kościuszki 1, tel. 10-04, gdzie też przyjmuje się zapisy na członków.

— **Nocny dyżur aptek** pełni od soboty, 15 bm. „Apteka pod Lwem” przy ul. Mickiewicza.

— **Kino Apollo:** „Przygoda w Szanghaju”

— **Kino Gryf:** „Pepe Le Moko”.

Z TOWARZYSTW

— **Nadzwyczajne walne zebranie Cechu Stolarskiego w Tczewie** odbędzie się w dn. 22 bm. o godz. 18 w lokalu p. Kyciera.

— **Zebranie miesięczne F. K. P. Koło Tczew.** We wtorek, 18 bm. o godz. 18 odbędzie się zebranie miesięczne wszystkich członków F. K. P. w własnym lokalu przy ul. Kościuszki 8. Przybycie obowiązkowe. Zarząd.

— **Zebranie Zw. Pań Domu** odbędzie się w środę, 19 bm. o godz. 17 w Klubie Rodziny Urzędniczej przy ul. Skarszewskiej. Obecność wszystkich członkiń obowiązkowa. o godz. 16,30 zebranie zarządu. W czwartek o godz. 17 rozpoczęcie kursu Przystosowania Kobiety do Obrony Kraju. W kursie mogą brać udział i panie nieorganizowane. Głoszenia przyjmuje się w środę od godz. 8-tej w Klubie.

— **Zebranie Kolejowego P. Z. Z.** Z okazji tygodnia Propagandy Polskiego Związku Zachodniego urządzają Koła Kolejowe P. Z. Z. wspólne uroczyste zebranie w dniu 1 bm. o godz. 19-tej w świetlicy Zw. Strzeleckiego Oddz. II (przy Agencji Celnej) z następującym programem: 1) zagajenie p. prezes Zebell, 2) referat pt. „P. Z. Z., jego zadania i praca” — sekr. p. Osowski, 3) odczyt pt. „Prawdy pogranicza” — p. Adamczyk, 4) odczytanie i uchwalenie rezolucji i 5) zakończenie. O liczny udział członków i sympatyków prosi zarząd.

Kino „APOLLO”

GEORGE SANDERS

I DOLORES DEL RIO

Wspaniały duet z filmu p. t.: „W cztery oczy” po raz wtóry razem — w jeszcze bardziej emocjonującym dramacie

„Przygoda w Szanghaju”

Tylko bezgraniczna miłość lub wielka nienawiść mogły zrodzić bunt w sercu pięknej śpiewaczki kabaretowej Lenory, która postanowiła zgładzić ze świata wielkiego swego nieubłagane i śmiertelnego wroga. Fenomenalne natężeń bombowców na osaczone miasto.

NADPROGRAM: dodatek.

— **Tydzień propagandy PZZ.** Polski Zw. Zachodni Obwód tczewski, zwraca Szan. Czytelnikom uwagę na zakup nalepek okiennych PZZ, które sprzedaje po domach specjalnie upoważniony człowiek. Prosimy także o składanie ofiar pieniężnych na rozdane listy składkowe.

— **Na F. O. N.** Dzieci szkoły powszechnej w Czarlinie ofiarowały na F. O. N. 11,70 zł. Uczestnicy kursu dokształcającego — meki i żeński — szkoły Czarlini 15.

CHOJNICE

Żołnierzy garnę się do Obrony Narodowej. W szkole powszechnej nr 2 w Czersku odbyło się uroczyste zakończenie kursu P. O. N. do O. N.

Po sprawozdaniu kierowniczk, p. Tumińskiej, okolicznościowe przemówienie wygłosił pp. Małkowski, gmin. instr. op. Karus, obw. instr. op. i przedstawiciel wojska.

Uroczystość zakończono wspólną herbata, przygotowaną przez kursistki.

Odczuwając potrzebę dalszego dokształcania się w dziedzinie O. N., postanowiły kursistki gremialnie w okresie wiosennym zorganizować kurs P. C. K., oraz wspólną wycieczkę nad morze.

Służba Młodych na F. O. N.

Służba Młodych O. Z. N. w Chojnicach rozpoczęła kucie łańcucha ofiar na F. O. N. Złożywszy w K. K. O. kwotę 50 zł, wzywa f. g. „Sokół” do kucia dalszych ogniw ofiar na F. O. N.

Rezerwiści pow. chojnickiego gotowi.

Z inicjatywy Zarządu Powiatowego Związku Rezerwistów odbyły się ostatnio w całym powiecie zebrania placówek Z. R., na których bracia rezerwistów zamianowali swoje uczucia dla armii i Naczelnego Wodza oraz gotowość bojową. Zebrania takie odbyły się w Tuncie, Odrach, Konarzynie i Chojnicach. Przebieg zebrań był wszędzie jednolity.

21 maja

wybory w Chojnicach i Czersku

Na podstawie zarządzenia Pana Wojewody Pomorskiego rozpisane zostały z dn. 17 bm. wybory do rad miejskich w Chojnicach i Czersku. Wybory odbędą się w dniu 21 maja br.

W niedzielę, dnia 23 bm. odbędzie się wybory do Rady Miejskiej w naszym mieście. Do wyborów stają trzy ugrupowania: 1) Lista Narodowego Zjednoczenia Gospodarczego, grupująca kandydatów wszystkich warstw społecznych, 2) Lista socjalistów i 3) Lista Stronnictwa Narodowego.

O liście socjalistycznej mówić nie potrzebujemy. Wiadomo, kto za nimi stoi i kto ich finansuje, musimy natomiast zająć się listą panów Stronnictwa Narodowego.

Rodacy! — W tych godzinach, które opada naszemu miastu, jako miastu pogranicznemu. Wyborcy Polacy wykazać winni swą solidarność, a nie rozbić się na poszczególne ugrupowania i dawać tym samym widowisko dla obcych. Taki jest nasz dzisiaj interes narodowy. Niestety, ci ludzie, którzy na każdym kroku zachylają się słowem „narodowy”, postawili na pierwszym planie swój interes partyjny. Na

nieoficjalne próby wystawienia wspólnej listy odpowiedzieli: Nie pójdziemy razem, nie utworzymy wspólnej listy, bo chcemy przeprowadzić próbę sił, chcemy przeprowadzić rozgrywkę. Do takiego postawienia sprawy przyznał się niebacznie „Goniec Pomorski” w artykule z dnia 9 bm. Nic ich nie obchodzi poważny i naprężony okres, jaki przeżywamy, nic ich nie obchodzi kolosalne znaczenie propagandowe, jakie dla zagranicy miałyby utworzenie wspólnej listy w pogranicznym mieście Tczewie. Dla nich ważniejsze są: „próba sił” i załatwianie swoich ciemnych interesów partyjnych.

Rodacy! Na obłudę tych panów, na nowy napływ frazesów „narodowych”, którymi będą próbowali w ostatnim tygodniu otumaniać naiwnych, damy spokojną i poważną odpowiedź w dniu wyborów:

Ani jeden głos nie padnie na „narodową” listę tych panów; nikt nie pozwoli się nabrać na ich najbardziej „narodowe” argumenty. Wiemy, co o nich sędzieli

Głosy wszystkich uświadomionych mieszkańców pogranicznego Tczewa, głosy wszystkich wyborców, którzy mają wzrok bystro wpatrzony w dziejowe zadanie chwili obecnej padną na

Listę Narodowego Zjednoczenia Gospodarczego, której kandydatami na radnych są następujące osoby:

Okręg I: Kuhn Wiktor, kier. szkoły, Mazella Kazimierz, robotnik, Jastrzębski Adam, kolejarz, Wiśniewski Władysław, urzędnik, Bielawski Mieczysław, kolejarz, Szarmach Józef, robotnik, Ratajczak Franciszek, mistrz stolarski, Wróbel Marcin, robotnik.

Okręg II: Dr. Rediger Alojzy, lekarz Szablewski Franciszek, kolejarz, Szulc Jan, urzędnik pocztowy, Tryczyński Karol, robotnik, Chmielewski Franciszek, robotnik, Wendt Franciszek, kolejarz, Kycier Jan, kupiec, Czablewski Bernard, rzemieślnik.

Okręg III: Tomczyk Józef, adwokat, Rosiekowa Irena, żona majora W. P., Mosakowski Anastazy, robotnik, Michalski Tomasz, emeryt, Podjaski Teofil, robotnik, Grzesik Stanisław, przemysłowiec, Putkamer Jan, kolejarz, Wolny Józef, kupiec.

Okręg IV: Gliszczyński Makary, kupiec, Grochowski Ludwik, nauczyciel, Słonka Karol, rzemieślnik, Kanicki Roman, robotnik, Deleka Stanisław, prof. gimn., Talski Franciszek, robotnik, Trochowski Bronisław, mistrz malarz, Pamulski Alfred, aptekarz.

Okręg V: Lizoń Marian, właśc. nieruchomości, Szpręga Augustyn, kolejarz, Ossowski Teofil, mistrz piekarski, Oberland Michał, kolejarz, Konkel Jan, robotnik, Lipka Wiktor, rzemieślnik, Bareza Jan, kolejarz, Lipiński Karol, robotnik.

Okręg VI: Pawłowski Hubert, kier. szkoły, Nagórski Franciszek, kolejarz, Raczkowski Józef, rolnik, Bąk Antoni, kolejarz, Topolski Franciszek, robotnik, Mikusiński Ignacy, emeryt, Kruza Jan, kolejarz, Derengowski Józef, robotnik.

Komitet Wyborczy

Listy Narodowego Zjednocz. Gospodarczego

Kino GRYFTczew

Dziś i dni następne codziennie 6,30 i 8,30

Najgłośniejszy francuski film świata słynnej reżyserii Julien Duviola. Film stojący na najwyższym poziomie artystycznym

Pepe Le Moko

Dramat emocjonujący — środowisko gangsterskie. — Film wzywa się w Kazimierzu, dzielnicy Algieru.

STAROGARD

— **REDAKCJA I ADMINISTRACJA „GAZETY POMORSKIEJ”** — Starogard, Rynek 19 (Hotel Metropol). Przyjmuje wszelkie ogłoszenia oraz zamówienia na prenumeratę z odnośnikiem do domu.

— **Straz pożarna**, tel. 17 (Kościuszki 18).

— **Posterunek P. P.** na m. Starogard tel. 278 (ul. Chojnicka 25).

— **Postój taksówek**, tel. nr. 110 (Rynek).

— **Biblioteka TCL** ul. Sobieskiego 8 — otwarta codziennie z wyjątkiem dni świątecznych.

— **Dyżur nocny aptek** do dnia 22 bm. pełni apteka mgr. Rybińskiego, Rynek 27.

— **Kino Polonia:** „Ultimatum”.

— **Agencja poczt.-telekom.** w Hucie k. Starogardu pośrednictwem. Z dniem 16 bm. przemianowano agencję pocztowo-telekomunikacyjną w Hucie k. Starogardu na pośrednictwo poczt.-telekomunikacyjną.

Miejscowości Huta, Czarne, Czubek, Lubiki Duże, Lubiki Małe, Kłaniny, wchodzące w skład obszaru pocztowego agencji Huta k. Starogardu przydzielone zostaną do obszaru pocztowego agencji p.-t. Piecie.

— **Obrazy Powiatowego Komitetu PW i WF w Starogardzie.** Dnia 14 bm. w sali Wydziału Powiat. odbyły się pod przewodnictwem p. starosty dr. Cichockiego obrady powiatowego Komitetu PW i WF. W czasie obrad poruszane były sprawy ogólnopowiatowe, budżetowe oraz przyjęto do wiadomości sprawozdanie roczne z działalności poszczególnych sekcji Komitetu.

— **Posiedzenie Powiatowego Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.** W ubiegłą niedzielę w sali Wydziału Powiatowego w Starogardzie odbyło się posiedzenie powiatowego Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej na którym poszczególni członkowie Komitetu i Sekcji informowali o wynikach akcji prowadzonej na rzecz pożyczki, przy czym Komisja szacunkowa zakomunikowała o ukończeniu swych prac wstępnych dotyczących strony wymiarowej subskrybentów pow. starogardzkiego.

— **Walne zebranie** wydziału parafialnego „Caritas” odbędzie się dzisiaj o godz. 20 w sali Rady Miejskiej, przy ul. Lubichow-

skiej. Porządek obrad przewiduje również aktualny referat.

— **P. Feliks Gumiński** zadeklarował 3.000 zł. na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej.

— **Z niedzielnego sportu.** W niedzielę, 16 bm. odbyły się na Stadionie Miejskim zawiązki zawody piłkarskie w klasie „B” pomiędzy KPW Unia II z Tczewa a SKS — Starogard z wynikiem 5:0 na rzecz SKS.

Przedmecz juniorów wypadł również korzystnie dla SKS — 3:0.

— **Uruchomienie strzelnicy małokalibrowej** przy Stadionie Miejskim nastąpi w najbliższych dniach. Prace są już na ukończeniu.

— **Dzieci szkolne gminy Kasparus** samorządnie zorganizowały zbiórkę na FON, i pomimo wielkiej biedy, panującej w tej wiosce zebrały wśród rodziców 26,38 zł. Poza tym działatwa tu przeprowadziła zbiórkę starego żelaza na sumę 10 zł.

Gdzie można subskrybować pożyczkę na terenie miasta i powiatu starogardzkiego?

Przypominamy, że na terenie powiatu starogardzkiego następujące instytucje przyjmują deklarację na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej: Urząd Skarbowy, ul. Skarszewska, Powiatowa KKO — ul. Hallera, Miejska KKO — Rynek, Banki Ludowe w Starogardzie i Osieku, Kasy Stefczyka w Dąbrowce, Suminie i Ossowie. Poza tym, jako placówki pomocnicze wszystkie zarządy gminne na terenie powiatu.

Czy nie ma na to rady?

W Starogardzie — na polu przy ul. Nowowiejskiej od kilku dni obozują Cyganie, którzy stali się istną plagą ludności, zamieszkującej w tej dzielnicy miasta. Cyganie, pobierając wodę z wodociągów, znajdujących się na korytarzach domów, zamieniają je w istne jeziora, a wobec lokatorów zabraniających im brania wody, przyjmują agresywną postawę obrzucając ich obelżywymi wyzwiskami.

KINOTEATR „LUX” Chojnica Telefon 88. Początek seansów w dni powszednie o godz. 8.15, w niedziele i święta o g. 6 i 8.15.

We wtorek 18 bm

Monumentalne arcydzieło filmowe

„Chicago”

w rolach głównych.

Alice Faye, Tyrone Power i Don Ameche

„Panie doktorze — tranu“

Konin, w kwietniu

W wymierzowanej twarzy zostały tylko duże, podrażnione chorobliwie, zacerwieńnione oczy. Wpatrywała się przez łyż w lekarza z rosnącą niepewnością. I jeszcze raz ponowiła prośbę: — panie doktorze... tranu....

Dostała. Otuliła butelkę w chustkę, jak wielki skarb i wyszła śpiesznie. Następny pacjent jest poważnie chory z przeziębieniem. Dostał pracę, płaci na Ubezpieczalnię i jest częstym gościem gabinetu lekarza. Zonę i dzieci wzywały doktora do domu, więc znają się dobrze. Biedna ta rodzina mieszka w pobliskiej wsi od czasu wojny, kiedy to łatwiej było o żywność, niż w mieście oczekiwać za niemiecką karteczką bez nadziei otrzymaniu. czegośkolwiek. Na wsi były chociaż kartofle. Przeszło wiele lat, wiele się zmieniło — dla nich nie zmieniło się wiele.

— Jak, panie doktorze — mówi chory — przyniesie do domu tran, to dzieciaki ino czekają. Trzeba go ukrywać, bo jak się dorwa, to w trymiga całą butlę wydoja.

Porada skończona, recepta wypisana, ale pacjent czeka jeszcze. Zdecydował się wreszcie:

— Poproszę jeszcze pana doktor, o troszkę tranu — a gdy dostał z radością kończy — chociaż kupię moim chlebem, to sobie posmaruję tranem i zjedzę.

— Panie doktorze, czy można u pana kupić to lekarstwo?

Lekarz czuła receptę.

— To jest przecież lekarstwo — mówi — które pani zapisałem w zeszłym tygodniu.

— Ja wiem, proszę pana. Ale moja bratowa nie należy do Ubezpieczalni, ale ma te same co ja dolegliwości. Prosiła by jej kupić u pana to samo lekarstwo.

— Nic nie poradzę — pada odpowiedź — mam lekarstwa tylko dla ubezpieczonych, a sprzedają je apteki.

— Kiedy to tak dobrze mi zrobiło. Ale trudno...

W poczekalni pełno, w gabinecie ruch się wzmaga. Doktor jest tu lekarzem do wszystkiego, ginekologiem, chirurgiem, urologiem, informatorem. I praca jego ma właśnie ten uniwersalny charakter. Zestawienie miesięczne wykazuje za marzec 720 porad u jednego lekarza, 710 u drugiego i z górą po 30 wyjazdów.

W składnicy podręcznej rzędna baterie leków: najwięcej odchodzi tranu, preparatów fosforowych i wapna. Wiadomo: okoliczności ta żyje w nędzy, a wszak nieodłącznym jej cieniem jest gruźlica, krzywica, wyczerpanie — najlepszy grunt dla masowych epidemii. To też w ślad za wizytą lekarską często idzie skierowanie do szpitala, sanatoriów gruźliczych w Bystrej, Ludwikowie, Obornikach i Zakopanem.

W wyczerpującej pracy — mówi lekarz — która trwa, bo to już trwać musi dniami i nocą, w dzień powszedni, niedzieli i święta pocieszającym objawem jest duże zaufanie i poprawny stosunek rzeszy robotniczych. Opięka nasza, jako lekarzy Ubezpieczalni, spełnia swoje zadanie i jest w ogóle jedyną opieką dla tych ludzi, zresztą nieproporcjonalnie wydatną do złożonych w Ubezpieczalnię Społecznej drobnych składek miesięcznych.

Po pracy w gabinecie lekarz musi załatwić zgłoszone wizyty w miasteczku i okolicy. Nie zawsze jest to proste. Rejonowi lekarzy domowych rozpraszają się promieniem ponad 20 km. To też wyjazd dalsze są specjalnie uciążliwe, zwłaszcza, że brak tu środków komunikacyjnych. Czasem trzeba wyjechać pociągami, dojechać kilkadziesiąt kilometrów pieszo do obłożonego chorego i... utknąć kilka godzin na stacji w oczekiwaniu powrotnego pociągu — a czasem wyjechać wieczorowym autobusem, by wrócić następnego dnia do zwykłej, codziennej pracy.

Za rok może Konin odwieje. Wzmocni się ruch handlowy ze względu na sąsiedztwo portu w Morzysławiu, skąd ciągnąć się będzie szlak wodny ku Wiśle, Łodzi i Poznaniu....

— I że zniknie tu powoli widmo nędzy, bezrobocia...
Daj Boże!

R. B.

Notowania giełdowe

URZĘDOWA CEDULA GIEŁDY
ZBOŻOWO - TOWAR. W BYDGOSZCZY.

z dnia 17 kwietnia 1939 r.

Mąka pszenna wyc. 0—30 proc. 40,50—41,50; mąka pszenna wyc. 0—35 proc. 39,50—40,50; mąka pszenna I 0—50 proc. 36,50—37,50; mąka pszenna I 0—65 proc. 34,00—35,00; mąka pszenna raz. 0—95 proc. 27,50—28,50; mąka żytnia eksp. 70 proc. 23,50—24,00; mąka żytnia I 0—55 proc. 24,50—25,00; mąka żytnia raz. 0—95 proc. 20,00—20,50. Tendencja na pszenicę, owies, mąkę i otręby ożywiona, na resztę spokojna.

Obroty: pszenica 158 ton, żyto 410 ton, jęczmień 176 ton, owies 68 ton, mąka psz. 74 ton, mąka żytnia 62 ton, otręby pszenne 60 ton, otręby żytnie 71 ton, otręby jęczmienne 10 ton, groch polny 15 ton, peluska 13 ton, łubin niebieski 15 ton, ziemniaki jadalne 45 ton, ziemniaki fabryczne 15 ton, ziemniaki sadzeniaki 78 ton, wytloki suszone 20 ton. Ogólny obrót 1328 ton.

Dokończenie tabeli loteryjnej z dnia 15 kwietnia b. r.

110131 253 469 521 76 753 950 111420	815 964 76582 77475 847 86 78418 753 917	60042 96 835 61112 533 709 62005 592	Zi 2000 na n-ry: 564 1020 51137 72438 91646 068 790 8660 9105 49 585 615 767 806 907
574 982 989 112176 242 541 689 113540 75	47 79453	604 63121 64 333 617 735 64253 867 65498102900 105777	Zi 1000 na n-ry: 1981 1714 18425 32835 34945 5919 46746 49258 55508 68885 767758533 8905212665 635 929 46 13506 81 630 851 14048
114008 29 672 756 913 115562 747 96 116452	81078 83301 457 691 84173 298 362 402	304 985 66418 617 831 920 67587 981 68093	412 802 15625 26 751 92 16271 446 817
522 694 836 69 117144 254 411 510 59 89	661 86535 91 745 87023 442 615 77 970	100 78 451 526 69385 738	17162 548 18296 19221 279 899
952 118158 460 696 802 11373 731 901	88333 543 678 89037	70229 323 834 71683 72319 816 79	20519 21422 22786 24206 336 79 865
120113 338 911 120805 358 661 5 702 21	90058 335 766 91077 803 918 92082 435	301 73222 492 505 663 74297 396 75238 388	10211 25443 26468 828 27324 28485 90 621 783
966 122058 262 324 572 983 123184 646	93351 94698 867 95069 96361 97178 627 704	710 76568 480 685 920 71757 457 505 735	29262
69 713 809 124025 114 322 125147 461 71 606	98422 663 890 923 52 99756	87620 31	30024 67 72 85 161 77 248 606 65 74
33 86 770 806 50 126039 367 70 764 83	100076 149 51 414 527 102033 267 522	80013 473 732 81048 144 94 247 713 82247	311 32631 948 64 31446 236 479 89
127126 420 516 680 128464 577 621 753	101319 358 596 104595 870 105333 715	30 327 415 945 83222 396 489 743 894 84439	34266 776 34266 75 528 75 711 825 35441 644 726
906 65 129146 79 458 517 877 903	105400 846 107024 767 108414 731 109471	85381 86005 723 923 87833 962 88109	47241 20409 31511 813 32631 948 64 31446 236 479 89
130153 97 313 94 714 808 131059 225 84	720 852 54 995	90080 525 891 924 91140 241 320 787	27421 36457 831 80 37353 38020 101 414 656 800
362 435 132025 145 95 221 60 602 8 84	111353 112512 96 113380 858 114322 999	92220 449 833 766 95 99 93139 781	58761 59605
851 133353 487 842 63 935 134713 135031	115228 745 115175 421 117414 650 118552	442 535 712 34570 95086 165 677 803 96013	998 52280 325 89 434 885 954 53091 469
96 288 367 404 560 607 12 763 136281 483	9046 399 481	121882 122112 818 124002 477 602 125839	382 979 97 54674 776 831 916 15 35647
621 84 865 913 137081 117 85 455 500 61	126900 80 127653 854 128408 510 86 129040	98055 223 308 446 605 968 99075 283 403	56291 632 764 57227 369 477 58355 913
785 979 138399 139156 266 479 598 601 735	403 528	100194 531 612 794 990 101167 271 684	59815
140142 277 921 41 141048 137 263 344	130436 680 131100 52 234 878 132506	103800 349 92 513 41 821 78 988 104398	60662 780 61269 90 524 690 999 62567
479 502 826 142085 568 733 936 143215	616 138101 326 73 546 139110 644 758	105178 439 681 956 106002 107128 466	681 63039 316 492 643 870 64199 395 65552
359 144148 75 207 652 96 832 6 145061 9	140108 263 328 435 141432 142099 349	702 108041 346 446 96 109305 505 757	66252 381 544 67225 594 677 707 27 58
115 221 523 667 991 146075 91 143 598	435 89 576 931 144608 732 811 145220 966	110159 663 88 111014 129 236 636 707	68104 26 305 6 684 930 69 69152 305 450
788 871 147089 129 92 7 364 81 452 678	146575 147066 776 922 148159 903	883 112374 418 542 717 899 113278 87	715 35 53
732 828 42 75 929 148010 187 338 430 876	150358 556 151020 85 322 153200 759	711 11591 694 779 115216 387 956 116044	70610 11284 742 72398 989 73235 517
149221 43 494	154524 95 155482 529 716 156208 726 84	78 231 549 117112 113563 631 34 149484	386 74053 271 558 602 3 73266 404 566 763
150022 30 53 212 71 85 151045 333 432	98 857 157114 566 158059 482 159386 537	120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	359
518 711	160210 88 741 161644 873 162564 644	706 122002 389 765 86 123079 210 446	76249 508 627 77102 853 689 885 78081
152414 38 898 153065 69 85 460 568 641	163626 714 164416 858 75	124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	798 267 427 915 33
917 154575 676 934 155143 487 156054 143		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	80313 518 761 894 81655 82170 402 710 40
386 413 20 711 884 157209 604 888 973		65 593 898 945 61	832 79 964 83433 892 84654 968 85397 698
158176 261 314 944 159037 50 498 574 699		130126 65 289 615 131002 908 132058	798 86288 610 87527 87 688 88104 379 545
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	684 805 89030 109 455
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	90127 468 92430 522 93047 397 733 94238
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	95464 96039 339 97963 98002 23 149 99356
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	610 979
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	100168 456 101013 51 608 36 102153 252
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	585 640 990 100508 933 104093 105641 738
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	107064 108138 349 109098 147 894
		65 593 898 945 61	110112 55 365 568 111406 492 590 750
		130126 65 289 615 131002 908 132058	11212 881 9656 113342 14066 269 446 99
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	63 937 115375 55 1166 116170 446 117526
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	88 649 110678 115 847 962 119791 889
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	120175 121185 231 999 122296 123174 940
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	124456 618 745 125068 637 760 62 126157
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	826 926 47 127373 503 662 730 882 128223
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	426 946 129270 583 617 89
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	130341 71 454 750 916 131416 584 132037
		65 593 898 945 61	111 305 331 133196 913 131462 708 135128
		130126 65 289 615 131002 908 132058	454 792 968 136028 239 661 821 137036 83
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	111 635 139230 806 74
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	140314 59 141559 142230 143526 853
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	144203 145083 145064 145248 146259
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	63 794 149251 96 147 633 836
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	150268 300 726 151098 171 485 737 158719
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	839 135605 832 42 154032 577 155396 634
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	840 999 156203 11 303 842 909 157267 326
		65 593 898 945 61	711 63 802 156995 159115 736
		130126 65 289 615 131002 908 132058	160379 590 161806 162213 342 78 577 941
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	163545 727 925 8 68 164037 591
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 898 945 61	
		130126 65 289 615 131002 908 132058	
		110159 663 88 111014 129 236 636 707	
		883 112374 418 542 717 899 113278 87	
		759 711 114591 694 779 115216 387 956 116044	
		120344 446 74 740 932 66 121158 420 533	
		706 122002 389 765 86 123079 210 446	
		124152 285 346 59 526 656 81 125436 632	
		731 51 927 36 127332 128542 936 129033	
		65 593 89	

POPULARNE MOTOCYKLE 100 ccm.
krajowej produkcji

Telef. 12-77 Telef. 12-77

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE „PODKOWA”
wylądne zastępstwo
„DE-HA-TE” J. Englicht i S-ka GDYNIA
Pilsaids-iego 56

SPRZEDAŻE

Tanio sprzedaje:
Parcele w Gdyni, blisko centrum, zatwierdzone, począwszy od 3 tys. zł. Domy wysoko - dochodowe przy małej wpłacie już od 30 tys. zł wżwż. Wille czynszowe po cenach: 22, 28, 35, 44 tys. zł. Wpłaty według ugody. Również zaprowadzone interesa handlowe: kolonialni, restauracje, owo-carnie itp. — Informacje bezpłatnie: Radoń, Gdynia, 10 Lutego 6, telefon nr 15-95. (7639)

Tapety
Franaszka w najnow-szych desenjach już na-deszły. Adam Gałdyński, Toruń, Szeroka 9. Tel. nr 1875. (2654)

Żwir
Toruń, Żółkiewskiego nr. 20-22. Telefon 16-56. 2884

GABINETY
jadalnie, sypialnie, tapczany, kuchnie poleca 847
T. Kasprowicz
Toruń Prosta 5

Otwierajcie szafy!
Przeglądajcie garderobę!
Najlepiej
odzież włosenną czyści
chemicznie i farbuje

Barwa-Kałamajski
Toruń, Szeroka 21
12107

RÓŻNE

Stacja
Ładowania Akumulatorów samoch. — Konserwacja — Naprawa. — „Auto-Stop” — Gdynia, ul. 3-go Maja 23 (obok Banku Polskiego). (7666)

Zgubiona
książkę konia unieważ-niam. Leon Koziczko-wiki, Zagórze. 7724 343HX

OGŁOSZENIA:
wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 0,30 zł
wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 0,30 zł
wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 0,30 zł
wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 0,30 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyraz tłustym drukiem liczone podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 procent drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. niższi.
Komunikaty 50 gr. za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdyni cennik ogłoszeniowy jest iden-tyczny z cennikiem dla Polski, z tym jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich.

KANTOROWICZ RESTAURACJA WINIARNIA

TORUŃ, ULICA SZEROKA 18
Znakomite obiady
Specjalność: Pieczarki z rusztu — Moźdzek z pieczarkami — Łosoś z rusztu — Ryby faszerowane. (2516)

Gruźlica płuc jest nieubagana i corocznie, nie robić różnicy dla pici, wieku stanu kosi miliony ludzi. — PRZY ZWALCZANIU CHORO-B PŁUC-NYCH, BRONCHITU unorezywego, męczącego kaszlu, GRYPY i t. p. stosują pp. lekarze „BALSAM TRIKOLAN” Gaseckiego, który ułatwia wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. (1292-)
Sprzedają apteki.

Bławy Galanteria Bieliza
Wielki — wybór

Składanowski
Toruń, St. Rynek 24
Kredyt na asygnaty.

Zwycięsko
wyjdiesz — zdobędziesz pożądaną miłość. Szczę-śliwy numer losu zapew-ni Ci dobrobyt. Zwróć się natychmiast do świa-towej sławy jasnovidza „MURVY” podając do-kladną datę urodzenia (bez znaczków). Adreso-wać: Instytut „Murvy”, Kraków, Skrytka 687. 13106

Zakład
fryzjerski z kompletnym urządzeniem w kościel-nej wsi bezkonkurencyj-ny sprzedam. Wiadomość pod nr. 5728 „Gazety Po-morskiej” Grudziądz. 5728

Kucharki
znającej kuchnię war-szawską poszukuję od zaraz. Zgłoszenia Toruń, ul. Bydgoska 40 wejście z ul. Konopnickiej od godz. 18 do 19. 2894

Do wlosennej toalety:

pończochy - rękawiczki
bieliznę - gorsety
bluzki - szale
wstążki fantazyjne

UWAGA: Wszelkie towary tylko pierwszej ja-kości (niewybrakowane) (2902)

KALAMAJSKI
Kredyt na asygnaty.

Kolę
wciaż nową, musi Pani mieć... By serca chwycić w sieć **Strzelecki, Toruń**, Szewska 12. Zegarmistrz. 2679

Wille
nowoczesną z ogrodem owocowym sprzedam. Wpłata 27.000 zł B. G. K. 4.000 zł, dochód 94,— zł. **Toruń**, Wyspiańskiego nr. 11. 2899

B. HOZAKOWSKI

ul. Mostowa 28 — TORUŃ — skrz. pocztowa 1
Rok założenia 1885 — Telefon 1174, 1175, 2181, 2192

SPECJALNY SKŁAD I HODOWLA NASION
ZAKŁADY OGRODNICZE

poleca znanej i wyborowej jakości

NASIONA
WARZYWNE, KWIATOWE
I GOSPODARCZE

Specjalność:

Kwalifikowane nasiona
Buraków pastwnych i marchwi
Wszelkich konieczyn
Oryginalnej lucerny węgierskiej
i traw szlachetnych.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
Katalogi hurtowe i detaliczne
oraz opróbkowane oferty na życzenie. 2921

OGŁOSZENIE

W sprawie postępowania układowego dotyczącego majątku **Liklat** powiat Rypin własność **P. Tadeusza Jellifskiego**, otwa-rtego prawomocnym orzeczeniem Wojewódzkiego Urzędu Rozjem-czego w Toruniu w trybie rozporządzenia z dnia 24. X. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5136 r. poz. 59).

W z y w a m

wszystkich wierzycieli wymienionego dłużnika do zgłoszenia swych pretensji w terminie sprawdzania wierzycielności, który wyznaczam na **dzień 26 kwietnia 1939 r.** godz. 10-ta w Woje-wódzkim Biurze do spraw Finansowo-Rolnych w Toruniu, ulica Warzawska 10/12.

W zgłoszeniu należy podać:
a) imię i nazwisko względnie firmę, jego miejsce zamieszka-nia wzgl. siedzibę,
b) nieprzedawnioną pretensję w kapitale i datę jej powstania,
c) szczegółowy wykaz nieprzedawnionych należności ubocz-nych wraz z procentami do dnia 7 marca 1939 r.,
d) dowody wierzycielności z dokładnym ich oznaczeniem,
e) rodzaj zabezpieczenia wierzycielności.

(—) Witold Koneczakowski
Nadzorca w postępowaniu układowym.
Toruń, ul. Mickiewicza 7 m. 25.

(11179) 347IX.

OGŁOSZENIE

W sprawie postępowania układowego dotyczącego majątku **Chrostowa** powiat Inowrocław, własność **Franciszka i Marii Iwickich**, otwartego prawomocnym orzeczeniem Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego w Toruniu w trybie rozporządzenia z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5136 r. poz. 69).

W z y w a m

wszystkich wierzycieli wymienionych dłużników do zgłoszenia swych pretensji w terminie sprawdzania wierzycielności, który wyznaczam na **dzień 24 kwietnia 1939 r.** godz. 10-ta w Woje-wódzkim Biurze do spraw Finansowo-Rolnych w Toruniu, ulica Warzawska 10/12.

W zgłoszeniu należy podać:
a) imię i nazwisko względnie firmę wierzyciela, jego miejsce zamieszkania, względnie siedzibę,
b) nieprzedawnioną pretensję w kapitale i datę jej powstania,
c) szczegółowy wykaz nieprzedawnionych należności ubocz-nych wraz z procentami do dnia 7 marca 1939 r.,
d) dowody wierzycielności z dokładnym ich oznaczeniem,
e) rodzaj zabezpieczenia wierzycielności.

(—) Witold Koneczakowski
Nadzorca w postępowaniu układowym.
Toruń, ul. Mickiewicza 7 m. 25.

(11178)

DBAJCIE O SWOJE ZDROWIE

Przy chorobach: ŻOŁĄDKA, KISZKI, WĄTROBY, przy KAMIENIACH ŻOŁCIOWYCH, WZDĘCIU BRZUCHA, ODBIJANIU SIĘ, LUB SKŁONNOŚCIACH DO ZAPARCIA, stosuje się: „SZWAJCARSKIE GORZKIE ŻOŁĄDZIKI” Gaseckiego, naturalny łagodny środek przeczyszczający, ułatwiający funkcje orga-nów trawienia, stosowane również przy nadmiernej otyłości. Sprzedają apteki i składki apteczne

Sygnatura 602/38. (11184)

OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmnie rewiru II. Alojzy Bartosiński, mający kancelarię w Chełmnie, ul. Rynek nr. 3, na podstawie art. 673 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 maja 1939 r. o godz. 10 w Sądzie Grodzkim w Chełmnie, sala 13, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należące do dłużnika Gu-stawa i Pauliny Wandel nieruchomości Osnowo karta 1 o powierzchni 29.45.46 ha położona w Gmi-nie Starogard pow. Chełmno, przeznaczona na pro-wadzenie gospodarstwa rolnego z domem miesz-kałnym i budynkami gospodarczymi, żywym i martwym inwentarzem.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 33.397,—, cena wywołania wynosi zł. 25.047,75. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 3.339,70.

Rękojmię należy złożyć w gotówkę albo w ta-kich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umiesz-czać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji zachowane będą ustawowe wa-runki licytacyjne, o ile w dodatkowym publicznym obwieszczeniu nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do li-cytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licyta-cją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-jej do 18-jej, akta zaś postępowania eg-zekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Chełmnie, ul. Toruńska nr. 3, sala nr. 14.

Przystępujący do przetargu winien przedłożyć zezwolenie Starostwa Powiatowego w Chełmnie i Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu na nabycie tej nieruchomości.

Chełmno, dnia 24 marca 1939 r.
(—) Bartosiński, komornik.

Sygnatura: Rep. Km. 51/39 (11183)

OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Skarszewach Jan Rybiński, mający kancelarię w Skarszewach, ul. Dworcowa nr. 21 na podstawie art. 602 k. p. c. po-daje do publicznej wiadomości, że dnia 21 kwiet-nia 1939 r. o godz. 10 w Pogódkach odbędzie się l-sza licytacja ruchomości, należących do Józefa Plichty w Nowej Karczmie składających się z 1 kotła parowego marki G. W. Fricke Schöningen oszacowanych na łączną sumę 1.209,— zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Skarszewy, dnia 15 kwietnia 1939 r.
Komornik: (—) Jan Rybiński.

Sygnatura: Km. II. 199/39 (11182)

OBWIESZCZENIE
O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Starogardzie II rewiru Feliks Domagała mający kancelarię w Sta-regardzie, ul. Ks. Kellera nr. 29 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 21 kwietnia 1939 r. o godz. 11 w Pisenicy od-będzie się l-sza licytacja ruchomości, należących do Georga Tuchla składających się z 1 lokomobili parowej oszacowanej na łączną sumę 800 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 14 kwietnia 1939 r.
Komornik: (—) Feliks Domagała.

Sygnatura: Km. II. 199/39 (11182)

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 19 kwietnia 1939 r. o godz. 11-tej sprzeda-wać będą w Tczewie Wybudowanie znajdujących się w przechowaniu P. Spika — większej ilości mebli oszacowanych na łączną kwotę 582,— zł.

(—) Wł. Szewiński
Komornik Sądu Grodzkiego (11185)

3. N. 17/31 (11180)

UCHWAŁA

W sprawie postępowania upadłościowego co do majątku firmy Stowarzyszenie Rolniczo - Handlo-we Spółdzielnia z ogr. odpowiedzialnością w Gru-dziądzu w likwidacji na podstawie § 33 rozp. Rady Ministrów z 2. 7. 36 (Dz. U. R. P. poz. 387/36) w przedmiocie otwarcia postępowania układowego umarza się postępowanie upadłościowe co do tejże spółdzielni.

Grudziądz, dnia 12 kwietnia 1939 r.
Sąd Grodzki.

RATUJCIE WŁOSY
MAG Nr. 1

usuwa łupież, wypa-danie włosów. 6855
— ŻAŁAĆ WSZĘDZIE —

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

Z doręczaniem przy pomocy poczty wyd. K. z do-	3,10	miesięcznie
datkami książkowymi	2,90	"
Z odbiorem w administracji z dodatkiem książkowymi	2,90	"
Bez dodat. książkowych z doręczaniem przez pocztę	2,20	"
Z odbiorem w administracji	2,00	"
„Gazeta Gdańska” w Gdańsku: Z odbiorem w ad-	G. 2,00	"
ministracji lub odesłaniem do domu	G. 2,32	"
Z doręczaniem przez pocztę	G. 2,32	"
Z dodatkami książkowymi G. 2,90 wzgl. G. 3,22	G. 3,22	"

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, Administracja nie odpowiada za dostarczenie pisma.

Redaktor naczelny: JAN DRZEWIECKI.

Redaktor odpowiedzialny „Gazety Gdańskiej”: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Ozdolnami Drukarni Robotniczej, Sp. z ogr. odp. w Toruniu.
Wydawca: NARODOWA SPÓŁKA WYDAWNICZA, Sp. z o. odp.
Adres redakcji i administracji: Toruń, ul. Bydgoska 56. Tel. 29-70, 29-90. Konto P. K. O. nr. 203-141.

Polityka pachnie... naftą

Walka o ropę — walką o władzę w świecie

Nafta zajmuje czołowe miejsce w zagadnieniach politycznych. Już dwadzieścia lat temu była to sprawa wielkiej wagi, dzisiaj zaś sprawa zaopatrzenia w ropę naftową ma znaczenie decydujące, produkt ten bowiem jest niezbędny dla lotnictwa oraz lokomocji motorowej.

Walka o naftę to walka o władzę, o zabezpieczenie bytu, o stworzenie własnego lotnictwa, motoryzacji armii, itp. Gdyby nie Ameryka, największy producent drogiego paliwa, koalicja angielsko-francuska nie mogłaby wygrać wojny. Zaopatrzenie więc w naftę, możność sprowadzania jej w każdych warunkach, mają ogromne znaczenie dla państwa, które samo nie ma źródeł tego surowca. W tych warunkach znajdują się Francja, to też rząd francuski skoncentrował swe wysiłki w kilku kierunkach: nabył udziały w kilku firmach naftowych zamorskich, organizuje flotę okrętów-cystern do przewozu nafty oraz zakłada w kraju rafinerie nafty.

Produkcja wewnętrzna ropy we Francji wynosi zaledwie 80.000 ton, podczas gdy spożycie sięga rocznie 8 milionów ton. Francja jest więc krajem wybitnie importowym pod tym względem. Przywozi drogi cenny płyn z wszystkich niemal krajów posiadających ropę naftową, a więc ze Stanów Zjednoczonych, Wenezueli, Kolumbii, Peru, Indii Holenderskich, Persji, Iraku, Rosji Sowieckiej i Rumunii.

Będąc zupełnie zależna od obcych producentów ropy naftowej, Francja postanowiła uniezależnić się pod względem transportowym, co jest niezwykle ważne szczególnie w razie wojny. Ropa jest zawsze do nabycia, ale nie starczy statków-cystern do przewozu. Przewóz nafty nie należy bowiem do rzeczy łatwych, ani bezpiecznych. Tabor jest ciągle niewystarczający i zdarza się, że odbiorca nie otrzymuje zamówionego transportu, albowiem firma transportowa nie może otrzymać statków-cystern.

Brakowi surowca na miejscu nie można zaradzić, stworzenie jednak floty naftowej jest zadaniem wykonalnym, aczkolwiek kosztownym. Z roku na rok zwiększa się zatem tabor cystern. Buduje się wielkie okręty-cysterny. Obecnie już przeszło 40 proc. importu tj. z górą 3 mil. t. ropy naftowej przychodzi na okrętach francuskich. Francuska polityka omraska zmierzająca do tego, aby połowa transportów płynęła pod flagą francuską. W ten sposób Francja, nie posiadająca niezbędnego surowca, zabezpiecza się na wypadek jakichś powikłań. To jest jeden odcinek polityki naftowej.

Następny to przeróbka ropy. Przemysł

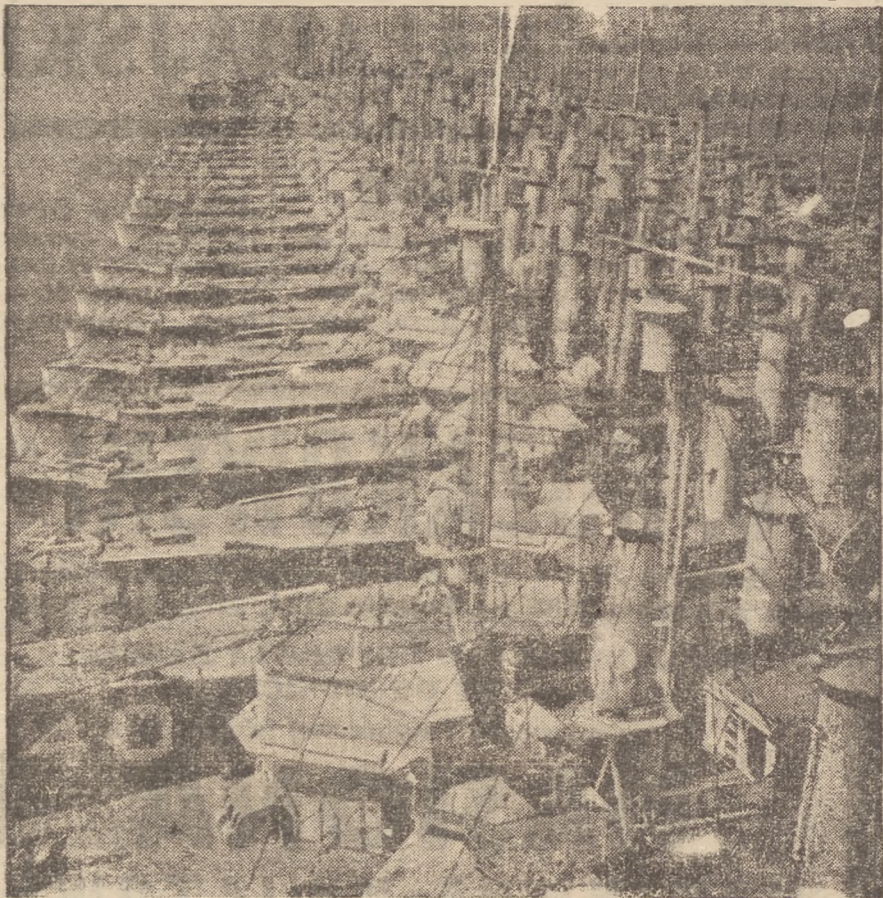
naftowy jest olbrzymi. W stanie surowym zużycie ropy naftowej jest małe, natomiast powszechne zastosowanie wykazują artykuły destylowane, jak benzyna, produkty uboczne w rodzaju parafiny, smarów, olejów, itp.

Francja nie posiada jako państwo bezpośredniego udziału w przemyśle, kontroluje jednak niemal cały przemysł naftowy. Rząd francuski ma udziały w przemyśle rafineryjnym, transporcie naftowym, towarzystwach wiertniczych, itp. Polityka naftowa koncentruje się w specjalnym urzędzie dla spraw paliwa pędnego (Office National des Combustibles Liquides). Przeróbka surowca ustalona jest i normowana przez Compagnie Francaise de Raffinage, w którym państwo ma decydujący głos. Powstały wielkie rafinerie, które zdolne są do przerobienia niemal całego surowca. Rozmieszczono je, ze względów bezpieczeństwa, w razie wojny, w różnych częściach kraju.

Wreszcie rezerwy. I tutaj, oczywiście, decyzja należy do państwa. Zbudowano ol-

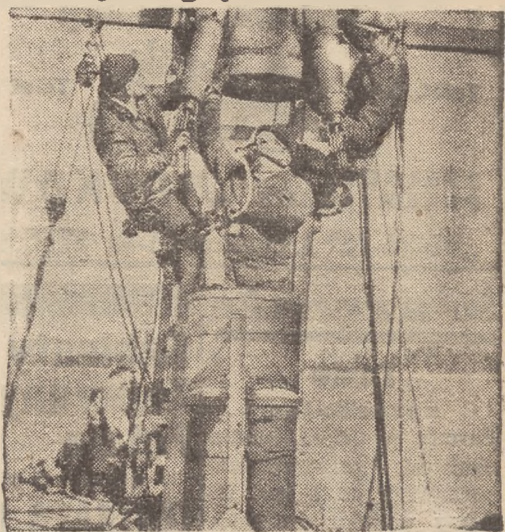
brzymie zbiorniki w różnych dzielnicach kraju, w pobliżu ośrodków lotniczych. Zbiorniki w północno-wschodniej części Francji, w ilości 17, przeznaczono wyłącznie dla lotnictwa. Mają one pojemność 12 tys. m. kub., podczas gdy np. tylko trzy zbiorniki na południowo-zachodzie mają pojemność po 28.000 m. kubicznych. Są to kolosy, do których doprowadza się benzynę przy pomocy sieci kanałów, biegnących z wielkich rafinerii. Względny na bezpieczeństwo wymagają uniezależnienia się od przywozu, z tej więc racji wszczęto poszukiwania źródeł ropy w kraju, a przede wszystkim w koloniach. Orzeczenia geologów wskazują, że w Maroku, Tunisie, Afryce Podzwrotnikowej oraz na Madagaskarze powinny znajdować się złoża nafty. Urząd paliwa płynnego przeznaczył w roku 1938 na poszukiwania nafty: w kraju 70 milionów franków, w Maroku — 136 milionów, w Tunisie — 24 milionów, w Afryce Podzwrotnikowej — 27 milionów i na Madagaskarze — 206 milionów franków.

Ameryka modernizuje 49 starych okrętów wojennych

Stany Zjednoczone przebudowują kosztem miliona dolarów 49 amerykańskich kontrtorpedowców, zbudowanych w czasie wojny światowej kosztem 150 milionów dolarów i „wycofanych z obiegu”, jako przestarzałe; otrzymają one całkiem nowoczesne urządzenia bojowe

Strój na głębokość 800 m

Amerykański badacz podwoiny, Cyril von Baumann skonstruował strój nurkowy (skafander), pozwalający nurkować do 800 m. głębokości. Skafander zawiera tyle zapasów tlenu, że nie potrzeba przewodu do doprowadzenia powietrza

W sprawach reumatyzmu

Międzynarodowy Komitet do Walki z Reumatyzmem zgromadził bardzo ciekawy materiał statystyczny z szeregu krajów. Z opublikowanych przez Komitet cyfr okazuje się, że w większości krajów reumatyzm powoduje co roku bardzo poważne straty w ludziach i materiale, często poważniejsze nawet niż gruźlica. Na przykład w Anglii 1/3 wypadków śmierci powodowana jest przez reumatyzm. Według sprawozdań angielskich kas chorych na 90.000 zbadanych pacjentów okazały się aż 2500 chorych na reumatyzm. Angielskie ministerstwo zdrowia wypłaca co roku ca. 80.000.000 złotych z tytułu zapomóg ludziom całkowicie niezdolnym do pracy na skutek reumatyzmu.

Podobnie przedstawia się sprawa również w szeregu krajów północnej Europy, jak na przykład w Szwecji, w Danii, gdzie odd stała opieka kliniczna znajdują się niezdolni do pracy reumatycy, stanowiący aż 1 pro mille ludności całego kraju.

W danej chwili zbierane są statystyczne dane w Polsce. Na podstawie posiadanych danych można już stwierdzić, że reumatyzm w Polsce jest nie mniej rozpowszechniony niż w innych krajach, lecz niestety rzadziej leczony.

Na ostatnich międzynarodowych zjazdach i kongresach poświęconych walce z reumatyzmem słusznie zostało podkreślone, że liczba zachorowań uległa by bardzo poważnemu zmniejszeniu, gdyby ludzie zechcieli okazywać więcej dbałości o swój organizm. Obowiązywać powinna w danym wypadku conajmniej ta sama zasada, co przeciętna dbałość o własny rower lub samochód. Wiemy przecież że już przy pierwszych objawach drobnego defektu własnej maszyny, zarządza się natychmiastową poprawką uszkodzenia, aby nie dopuścić do jej zniszczenia. Czyżby w stosunku do własnego organizmu nie powinna obowiązywać ta sama zasada? Jasnym jest, że tak, a więc: już przy pierwszych objawach reumatyzmu należy stosować środki zapobiegające poważniejszemu rozwojowi choroby. Według opinii najpoważniejszych autorzytety medycyny w większości wypadków wskazanym jest stosowanie preparatów salicylowych, a między innymi i tabletek Aspirin.

13037

J. F. WITKOP

Autoryzowana adaptacja
Eugeniusza Bałuckiego

Przygoda w Paryżu

Powieść współczesna

Postanowiła jechać niezwłocznie do Paryża. Kupiła bilet na samolot do Rzymu, tam miała powietrzne połączenie z Paryżem.

Była to jej pierwsza samodzielna podróż, jednak zachowywała się tak, jak gdyby stale i od dawna jeździła po całej Europie i znała doskonale jej wszystkie linie lotnicze.

R o z d z i a ł XV.

Przewodnik dla obcokrajowców.

— Może mi pan wyświadczyć przysługę, panie Kols?

— Chętnie i każda.

— Sprawa jest... jakby to powiedzieć... pas-kudna.

— To mnie wcale nie przestrasza. Zresztą jeśli pan mi przekazuje sprawę, to nie może być pas-kudna.

— Wyraziłem się niedokładnie — powiedział z uśmiechem Soederlund. — Ale sprawa jest naprawdę drażliwa. Krótko mówiąc, chciałbym użyć pana jako wywiadowcę.

— W tej dziedzinie jeszcze nigdy nie pracowałem.

— Zasadniczo chodzi o to, by pan miał otwarte oczy i uszy, a poza tym nie szafował szczerością. To panu w ogóle nie zaszkodzi. Mówię dlatego,

że panu dobrze życzę... Więc powracam do sprawy: zależy mi niezmiernie na tym, by się dowiedzieć, co tu robi pewna pani i w jakim towarzystwie przebywa najczęściej. Trzeba się zbliżyć do tej pani w taki sposób, by to jej nie spłoszyło, a następnie zdobyć jej zaufanie.

— Jednym słowem muszę się do niej umizgać, bo to najprostszy...

— O, nie! — przerwał Soederlund. — Ten sposób stanowczo odradzam. Przeszłość tej osoby jest w ogóle ciemna. Poza tym ta pani ma pewne właściwości, których pan nie chciałby widzieć w swojej przyjaciółce. Więc od tej strony nie warto podchodzić, bo można po sam czubek głowy skąpać się w błocie... Zaraz, kochany przyjacielu! A gdyby pan próbował do niej dotrzeć jako przewodnik dla obcokrajowców? Mam wrażenie, że pomysł jest niezły, chociaż ma jeden wielki minus — jeśli ta zacna osoba nie zechce skorzystać z pańskich usług, to po raz wtóry już nie można będzie do niej się zbliżyć... Jednak musimy próbować, bo nic lepszego nie widzę. Jak pan myśli?

— Jeszcze nie rozumiem, o co chodzi właściwie — odparł Kols.

— Dobrze, wytłumaczę wszystko od początku. Odezwała się trzykrotnie basowa syrena; do pani mieszka w Grand-Hotelu, jest wdową po właścicielu wielkich posiadłości ziemskich w Polsce, nazywa się Izabela Rowelowa. Chciałbym wie-nie trzeba podsłuchiwać pod drzwiami ani przejdzie przede wszystkim, czy ta pani przebywa w Paryżu lub się widuje często ze swoim rodakiem, przystojnym i eleganckim mężczyzną w wieku mniej więcej dwudziestu siedmiu lat. Upprzedzam, że zadanie będzie trudne, bo trzeba wejrzeć w osobiste życie, nie przekraczając granic przyzwoitości towarzyskiej.

Wyrażnie zaskoczony, Kols potarł czoło — nie zachwycał się tym zleceniem. Jednak po tej odruchowej reakcji uprzytomnił sobie od razu, że jeśli kom uinnefu odmówiłby stanowczo bez względu na wysokość wynagrodzenia, to dla Soederlunda

zrobiłby wszystko i wszedłby w stokrotnie cięższy kompromis z własnym sumieniem.

Przemawiała w nim nie tylko wdzięczność za uczynność Soederlunda, który dla niego załatwił zdało się, zupełnie beznadziejną sprawę i wspaniałomyślnie ziścił dotąd nieuchwytnie widoki na lepszą przyszłość. — Kols głęboko szanował i uwielbiał tego oczłowieka, wierzył bez zastrzeżeń w każde jego słowo, nie przejmując się tym, że niewiarogodność sytuacji nie sprzyja bynajmniej zaufaniu.

— Czy pan mówi po niemiecku? — zapytał Soederlund.

— Owszem, nawet dobrze.

— A po polsku?

— Też...

Soederlund skinął głową.

— Doskonale. Przed panią Rowelową może pan uchościć za Niemca... Zresztą jak pan chce. Uważam tylko za niewskazane z różnych względów, by ta pani wiedziała, że pan zna dobrze polski.

Z komendy głównej policji szli pieszo ku Pont Neuf, zdążając ku hotelowi, w którym mieszkała Aniela. Mijali długie szeregi handlarzy z przenośnymi kramikami ustawionymi wzdłuż wybrzeża w cieniu plantów. Świeży wiatr szeleścił tanimi sztychami i kołysał olejnymi obrazami rozwieszonymi na murach.

Soederlund z rozmysłem zaproponował Kolsowi, by mu towarzyszył. Chciał mu się przyjrzeć bliżej: zaciekał go, jak się będzie zachowywał młody człowiek, któremu jak z nieba spadły według jego mniemania olbrzymie pieniądze. Wzruszały go, a jednocześnie bawiła żywiołowa radość i nadzieje niemal na podbój całego świata. Uznawał w duchu, że zamiary, o których Kols mu opowiadał bez ustanku, gdy jechali taksówką, po większej części miały widoki powodzenia. Oprócz tego spodobały mu się w nim śmiałość i polot rozumowania.

(Ciąg dalszy nastąpi)